

October 21, 2023

WESTERN ARMENIA

N° 001

ՍՈՒՐԲ ՓՐԿԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻ, ԱՆԻ
Église Saint-Sauveur, Ani
Saint Savior Church, Ani

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

- Էջ 2
ԱՐԵՒՍՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՇՐՋԱՅՑ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՐԶԵՐ
- Էջ 3
ՀԱՅԵՐԸ, ԱՄԷՆԱՄՕՏ ՀԱՄԸՆԿՈՒՄԸ ՈՒՆԻՆ՝ ՈՒՐԱՐՏԱԿԱՆ ԴՆԹ-ԻՆ
- Էջ 4
ԱՐԵՒՍՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԵՐՈՒ ՀԱՐՑԻՆ ՇՈՒՐՋ
- Էջ 5
1919-2023 ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՉՍԵՐՏՈՒԱԾ ԴԱՍԵՐ
- Էջ 7
ԱՐԵՒՍՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԸՆԴԳՐԿՈՒԵՐ Է ԱՄԷՆԱՀԻՆ ԵՐԿՐՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱԿԸ
- 32-ՐԴՅՈՑ ՄԱՆԴԻՊՈՒՄ ԱՐԵՒՍՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
- Էջ 8
ՀԵՐՈՍԱՊԱՏՈՒՄ
- Էջ 9
ԱՐԵՒՍՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԶԱՌԱԿՆԵՐԸ
- Էջ 12
ԿԱՎԱՔԱՎԱՆՔ ՎԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱԽՐԸ ԿԸ ԿՈՐՑՆԷ ԻՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՏԵՍՔԸ
- Էջ 11
ԹՈՒԽՆԱԿԱԼ ԱՊԱՐԱՆՔԸ ՎՏԱՆԳՈՒԱԾ Է
- ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԳՏՆՈՒՈՂ ՄԱՀՄԵԴԱԿԱՆ ԴԱՄԲԱՐԱՆԻՆ ՄԱՍԻՆ

SOMMAIRE

- PAGE 15
MISSION DU PRÉSIDENT DE L'ARMÉNIE OCCIDENTALE DANS LES RÉGIONS DE L'ARMÉNIE ORIENTALE
- PAGE 16
LES ARMÉNIENS ONT LA CORRESPONDANCE LA PLUS PROCHE, DE L'HISTOIRE DE L'ADN OURARTIEN
- PAGE 17
SUR LA QUESTION DES ARMÉNIENS D'ARMÉNIE OCCIDENTALE
- PAGE 18
1919-2023 LEÇONS NON RETENUES DE L'HISTOIRE
- PAGE 20
L'ARMÉNIE OCCIDENTALE A ÉTÉ INCLUSE DANS LA LISTE DES PAYS LES PLUS ANCIENS – SOCIÉTÉ
- 32ÈME RÉUNION ZOOM POUR LES CANDIDATS AUX ÉLECTIONS LÉGISLATIVES DE L'ARMÉNIE OCCIDENTALE
- PAGE 21
HISTOIRE HÉROÏQUE
- PAGE 22
ENFANTS D'ARMÉNIE OCCIDENTALE
- PAGE 23
LE COMPLEXE MONASTIQUE DE KAVAKAVANK PERD SON ASPECT D'ORIGINE
- PAGE 24
L'ERMITAGE EST EN DANGER
- À PROPOS DE LA TOMBE MUSULMANE EN ARMÉNIE ORIENTALE

CONTENTS

- PAGE 27
MISSION OF THE PRESIDENT OF WESTERN ARMENIA TO THE REGIONS OF EASTERN ARMENIA
- PAGE 28
ARMENIANS HAVE THE CLOSEST MATCH TO URARTIAN DNA HISTORY
- PAGE 29
ON THE QUESTION OF THE ARMENIANS OF WESTERN ARMENIA
- PAGE 30
1919-2023 LESSONS NOT LEARNED FROM HISTORY
- PAGE 31
WESTERN ARMENIA WAS INCLUDED IN THE LIST OF OLDEST COUNTRIES
- 32ND ZOOM MEETING FOR CANDIDATES FOR THE LEGISLATIVE ELECTIONS OF WESTERN ARMENIA
- PAGE 32
HEROIC STORY
- PAGE 33
CHILDREN OF WESTERN ARMENIA
- PAGE 34
THE KAVAKAVANK MONASTERY COMPLEX LOSES ITS ORIGINAL APPEARANCE
- PAGE 35
THE HERMITAGE IS IN DANGER
- ABOUT THE MUSLIM GRAVE IN EASTERN ARMENIA

ԱՐԵՎՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՇՐՋԱՅՑԸ ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՐԶԵՐ

Արեւմտեան Հայաստանի նախագահ Արմենակ Աբրահամեանը, վարչապետ Սեդա Մելիքեանը եւ Ազգային ժողովի նախագահ Նելլի Յարութիւնեանը երկօրեա շրջայց կատարեցան Արեւելեան Հայաստանի մարզեր:

Հոկտեմբեր 13-ին եւ 14-ին երկօրեա այցով եղան Վայոց Ձորի եւ Գեղարքունիքին մարզերը: Հոկտեմբեր 13-ին եղան Եղեգիս համայնքի Արտաբոյք գիւղը, որտեղ այցելեցին Արեւմտեան Հայաստանի գաւակ, 44-օրեա պատերազմը զոհուած հերոս՝ հետմահու Արեւմտեան Հայաստանի քաղաքացու բարձր կոչմանն արժանացած Նորայր Սողոմոնեանի շիրիմը եւ Նորայր Սողոմոնեանի անուան տուն-թանգարան՝ ուր կը ծածանուի Արեւմտեան Հայաստանին դրոշը:

Անոնք գրառում կատարեցին յուշամատենին մէջ, ծանոթացան հերոսին կեանքին մանրամասներուն եւ հասկըցան, թէ ինչ արժեհամակարգին մէջ կը ձեւաւորուին մերօրեա հերոս երիտասարդները, որոնք ոչ մի վայրկեան չեն վարաներ զոհիլ իրենց կեանքը յանուն Հայրենիքի եւ այն արժեհամակարգի,որի կրողն են:

Հպարտութեան բարձր զգացողութեամբ անոնք վերադարձան Եւեկան՝ հասկընալով, որ Հայրենիքի պաշտպանները միշտ իրենց դիրքերը ամուր կանգնած են:

Հոկտեմբեր 14-ին պարոն Աբրահամեանը, տիկին Մելիքեանն ու տիկին Յարութիւնեանը այցելեցին Գեղարքունիքի մարզի Մեծ Մասրիկ գիւղ: Ծանօթացան սահմանային գիւղին կենցաղը, դպրոցականներու առօրեան:

Մեծ Մասրիկին երկրորդ հիմնական դպրոց, որու նկարչական խմբակի յովանաւորներէն է նաեւ Արեւմտեան Հայաստանի կառավարութիւնը՝ ի դէմս Արտաքին գործերու նախարարութեան եւ նախարար տիկին Լիդիա Մարգոսեանի: Ծանօթացան նկարչական խմբակի երեխաներու աշխատանքներուն՝ հիմնականը այն աշխատանքներուն, որոնք այս տարուա նոյեմբեր ամսուա վերջը պետք է մասնակցեն միջմարզային մրցանակաբախշութեան: Մեծ Մասրիկը եւս սահմանամերձ գիւղ է եւ ունէ իր ուրայատկութիւնները, որոնք յատուկ են բոլոր նմանատիպ գիւղերին:

Անոնք մանրամասն ուսումնասիրեցին իրենց հուզող բոլոր խնդիրները: Ունորուած վաղուա օրուա հանդէպ երեխաներու յստակ լաւատեսութեամբ՝ անոնք վերադարձան Երեւան իրենց հետ բերելով անոնց պատգամն ու իրենց տրուած խօստումը:

ՀԱՅԵՐԸ, ԱՄԷՆԱՄՕՏ ՀԱՄԸՆԿՆՈՒՄԸ ՈՒՆԻՆ՝ ՈՒՐԱՐՏԱԿԱՆ ԴՆԹ-ԻՆ

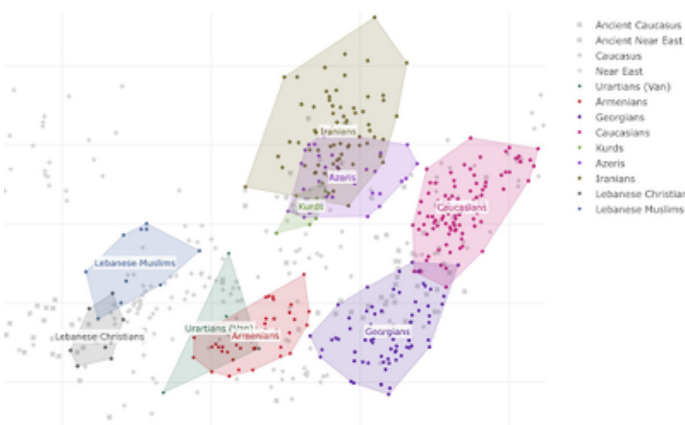
Ժամանակին՝ Science ամսագիրը տպագրուել էր անտիկ գենետիկային վերաբերեալ առաջատար լեդինականեր Զոգեֆ Լազարիդիսի եւ Դեյվիդ Ռայխի շատ հետաքրքիր յօդուածաշար մը : Յօդուածաշարը կը կոչուելը «Հարավային աղեղի գենետիկական պատմութիւն. կամուրջ Արեւմտեան Ասիոյ եւ Եվրոպային միջեւ»:

Յօդուածաշարին մէջ Ռայխը եւ Լազարիդիսը եկեր էին այն եզրակացութեանը, որ նախահնդեվրոպական լեզուն պետք է ծագած ըլլար ոչ թէ տափաստանին մէջ, ինչպէս նախկինը կը կարծուել, այլ ինչ-որ տեղ Հայկական լեռնաշխարհը: Այս ուսումնասիրութիւններու շարքը պատճառ դարձաւ, որ թուրք գիտնականները հրապարակեն՝ Վանի (Տուշպայի) ուրարտական ԴնԹ-ին վերաբերուող ուսումնասիրութիւնները:

Western Armenia Tv-ին բազմիցս բարձրաձայներ է, որ Ուրարտական թագաւորութեան կէդրոն՝ Վանի ԴնԹ-ն հիանալի կը համապատասխանէ հայերուն: Այնուամենայնիւ, չնայած ուրարտական մնացորդներու բազմաթիւ պեղումներուն, թուրքական իշխանութիւնները չեն ցանկընա հրապարակիլ գենետիկական տուեալները: Սակայն այդ «աղմուկ»-էն ետք վերջապէս ատ ըրին: Անոնք ուրարտական դարաշրջանին հինգ հետազոտական աշխատանք են պատրաստել: Արդիւնքները աւելի տպաւորիչ են, քան կարող էինք ակնկալիլ:

Ուսումնասիրութիւններէն պարզ կը դառնա, որ Վանի ուրարտացիները չեն տարբերուի ժամանակակից հայերէն:

Ինչպէս կը տեսնեք Մերձաւոր Արեւելքի տարբեր պոպուլյացիաներու վերը նշուած PCA սյուժէն, հին վանեցի ուրարտացիները չեն տարբերուի ժամանակակից հայերէն:

Մենք կարող ենք հաստատիլ այս արդիւնքները նաեւ օգտագործելով G25 Vahaduo գենետիկական յաշիչը, որտեղ մենք կարող ենք տեսնիլ տարբեր խումբերու գենետիկական յեռաւորութիւնը իրարմէ: Որքան փոքր է այդ թիւը, այնքան աւելի մօտ են անոնք գենետիկորեն:

Ինչպէս կը տեսնենք, բոլոր պոպուլյացիաներէն Վանի ուրարտական ԴնԹ-ն ամենամօտն է ժամանակակից հայ բնակչութեանը: Նրանք բառացիորեն չեն տարբերուի: Մասնաւորապէս, Ուրֆայի, Կարինի եւ Կեսարիայի (նախկին անուանումը Փոքր Հայքի՝ Մաժաք) հայերը շատ մօտ են վանեցի միջին ուրարտացուն:

Distance to: TUR_E_Van_Urtian	
0.01369650	Armenian_Urfa
0.01511709	Armenian_Erzurum
0.01609091	Armenian_Gesaria
0.01761709	Georgian_Jew
0.01803808	Armenian_Aintab
0.01880663	Assyrian
0.02348870	Armenian_Syunik
0.02406476	Mountain_Jew
0.02652215	Iranian_Jew
0.02760591	Kurdish_Jew
0.02761129	Mountain_Jew_o
0.02879909	Turkish_Trabzon
0.02923848	Armenian_Javakheti_Catholic
0.03047821	Greek_Cappadocia
0.03058829	Iraqi_Jew
0.03175333	Armenian_Gharadagh
0.03283612	Greek_Trabzon
0.03317172	Armenian_Diyarbakir
0.03382700	Armenian_Van
0.03620610	Armenian_Ashtarak
0.03653568	Druze
0.03663049	Armenian_Hemsheni
0.03684360	Lebanese_Druze
0.03777630	Greek_Central_Anatolia
0.03958298	Udi

Յարկ է նշիլ նաեւ, որ ժամանակակից հայերն այնքան մօտ չեն որեւէ հին բնակչութեան, որքան Վանի ուրարտացիներուն: Այս ամէնը անհերքելի վկայութիւն է այն բանի, որ երբ խօսքը կերթա գենետիկական փաստարկին մասին, ապա մինչ այժմ չպետք է կասկած ըլլա, որ ուրարտացիները պարզապէս երկաթին դարաշրջանի հայեր են եղել եւ ուրիշ ոչինչ:

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԵՐՈՒ ՀԱՐՑԻՆ ՇՈՒՐՋ

Որքան կը մօտնար Օսմանեան Թուրքիոյ պարտութիւնը Առաջին աշխարհամարտը, այնքան նա կը գիտակցեր այդ ամէնի յնարաւոր յետեւանքները եւ հարկադրուած էր յաշտուիլ անկախ Հայաստանի գոյութեան փաստին հետ՝ պայմանով, որ այն ըլլար Յարաւային Կովկասի սահմանները եւ ոչ թէ Արեւմտեան Հայաստան: Անոր նպատակն էր Արեւմտեան եւ Արեւելեան Հայաստանները մէկընդմիշտ անջատիլ իրարմէ, վերջ տալ մեծ տերութիւններու միջամտութեանը Թուրքիոյ իշխանութեան ներքին գործերուն՝ Արեւմտեան Հայաստանին հայերու հարցը պատրուակ բռնելով, փորձիլ հարցը համարիլ «լուծուած» եւ կանխիլ Արեւմտեան Հայաստանի հայութեան համար ինքնավարութիւն կամ բարեփոխումներ անցկըցնելու յնարաւոր պահանջը Անտանտի տերութիւններու ապագա միջազգային վեհաժողովին կողմէն

Մինչդեռ օսմանեան կառավարութիւնը մինչեւ տարբեր վեհաժողովներու հրաւիրումը Արեւմտեան Հայաստանին ժողովրդագրական կազմը արագ եւ հիմնովին փոխելու՝ թուրքացնելու հեռահար նպատակաւ շուտուրնէ ի վեր պարբերաբար յետեւողականօրէն կիրականացներ իր աւանդական քաղաքականութիւնը, այն է՝ բացառիլ ցեղասպանութեան պատճառաւ հայրենազրկուած Արեւմտեան Հայաստանի փախստականներու վերադարձն իրենց հայրենի օջախներ եւ Արեւմտեան Հայաստան բնակեցնիլ Անդրկովկասի եւ այլ երկրամասերու մուսուլմաններու եւ միջազգային հանրութեանը հրամցնիլ, թէ Արեւմտեան Հայաստան չկա տարածք մը, որտեղ հայերը մեծամասնութիւն են:

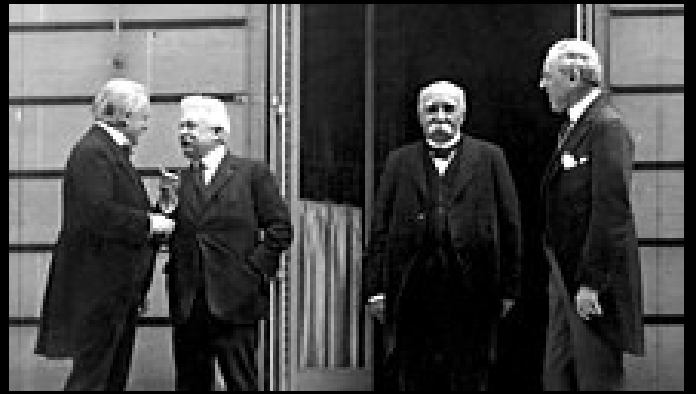
Անգամ Արեւմտեան Հայաստանը հայաթափելէն ետք (Արեւելեան Հայաստան կուտակուեր էին շուրջ 500 հազար Արեւմտեան Հայաստանէն գաղթականներ) օսմանեան ռազմաքաղաքական ղեկավարութիւնը քրիստոնեա բնակչութեան նկատմամբ ճնշումներով եւ ուժի սպառնալիքով անցկացոյց կեղծ հանրաքուէ՝ միջազգային հանրութեանը ցոյց տալու, թէ իբր այնտեղ հայութիւնը ազգային փոքրամասնութիւն է: Փաստորեն անոնց պաշտօնական դիրքորոշումն էր՝ այլեւս թոյլ չտալ Արեւմտեան Հայաստանին հայերուն վերադարձը Արեւմտեան Հայաստան:

1919-2023

ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԶՍԵՐՏՈՒԱԾ ԴԱՍԵՐ

1919թ. Հունվար 18-ին Փարիզ կը սկսէ գործիլ Խաղաղութեան վեհաժողովը, որը պետք է կարգաւորէր Առաջին համաշխարհային պատերազմին յետեւանքով առաջացած միջազգային, տարածքային, ազգային եւ այլ խնդիրներ: Հայերը մեծ յոյսեր կը կապէին Խաղաղութեան վեհաժողովին հետ եւ կ'ակնկալէին, որ Արեւմտեան Հայաստանին հարցը վերջապէս արդարացի լուծում կստանա: Հայկական շահերը Եվրոպա ներկայացնելու նպատակաւ 1918թ. Դեկտեմբերին սկիզբը կազմաւորուեցին Հայկական պատւիրակութիւն: Թիֆլիս պատվիրակութեան ղեկավարը Աւետիս Ահարոնեանն էր, անդամներն էին Համո Օհանջանեանը եւ Միքայէլ Պապաջանեանը: Փարիզ կար եւս մէկ Ազգային պատւիրակութիւն Պողոս Նուբար փաշայի գլխավորութեամբ, որը ձեւաւորուեց էր դեռեւս 1912թ. Նոյեմբերուն Բալկանեան պատերազմէն ետք Արեւմտեան Հայաստանի հարցը ներկայացնելու նպատակաւ: Հայկական պատվիրակութեան ուղեւորութիւնը Եվրոպա դիւրին չէր. Դեկտեմբերին վերջէն մինչեւ 1919թ. Հունվար գրեթէ կէսը պատւիրակութեան անդամները Թիֆլիս էին, որտեղէն չէին կրնա հեռնալ. հայ-վրացական պատերազմին պատճառաւ Վրաստանին իշխանութիւններն ու բրիտանական ներկայացուցիչները չէին ձեւակերպի անհրաժեշտ փաստաթուղթերը: Հունվար 9-ին միայն Ահարոնեանն ու Օհանջանեան Բաթումէն կուղեւորուին Պոլիս: Միքայէլ Պապաջանեանը կը մնա Թիֆլիս «ընտանեկան գործերը» կարգաւորելու համար եւ կը միանա պատւիրակութեանը միայն Մայիսը: Այս ձգձգումը, որն ուներ նաեւ անձնական պատճառներ, կը դառնա պատւիրակութեան անդամներուն մեղադրելու առիթ: 1919թ. փետրվար 4-ին՝ կազմաւորուելէն ուղիղ երկու ամիս անց, հայկական պատւիրակութիւնը կը հասնէ Փարիզ: Այդ ընթացքը Փարիզի խորհրդածոյցովը կը սահմանէ, թէ որ երկրներն ու ժողովուրդները ինչ կարգավիճակով կարող են մասնակցիլ նիստերուն: Հունվարը կը ձեւաւորուի, ըսպէս կոչուած, 10-ին խորհուրդը, զոր կազմին մէջ էին Միացեալ Նահանգներու, Մեծ Բրիտանիոյ, Ֆրանսիոյ, Իտալիոյ եւ Ճապոնիոյ ղեկավարներն ու արտաքին գործերու նախարարները: Ապրիլը այս խումբէն դուրս կու գար Ճապոնիան, ապա՝ Իտալիան:

Միւս բոլոր, այդ թւին՝ նոր ստեղծուող երկրներու ներկայացուցիչները կը մասնակցէին միայն այն նիստներուն, որու ժամանակ կը քննարկուէր անոնց վերաբերող հարցերը: Այսպիսով, հայկական պատւիրակութիւնը չէր մասնակցի նիստերուն, ինչը խոր դժգոհութիւն էր առաջացուցեր: Աւետիս Ահարոնեանը, հասնելով Փարիզ, կը հանդիպի ազդեցիկ քաղաքական գործիչներու հետ՝ փորձելով ապահովիլ հայկական պատւիրակութեան մասնակցութիւնը վեհաժողովին նիստերուն: Միաժամանակ Հայաստանին ներկայացուցիչները կը ձեւաւորէին իրենց հիմնական պահանջներն ու ակնկալիքները, որոնք բաւականին յաւակնոտ էին:

Դատելով Ահարոնեանի յուշերէն՝ նա փորձեր էր ամէն ինչ ընիլ, որպէսզի Պողոս Նուբար փաշան լիակատար մասնակցութիւն ունենա դիւանագիտական աշխատանքները, եւ Ազգային պատվիրակութեան մոտեցումները յաշուի առնուին:

1919թ. փետրվար 24-ին՝ Փարիզի իր բնակարանը ընթրիքին ժամանակ, որուն ներկա էր նաեւ Պողոս Նուբարը, Ահարոնեանը կը ստանար վեհաժողովին մասնակցելու հրավերը: «Ընթրիքէն վերջը անակնկալ կերպով ստացա Խաղաղութեան Կոնգրեսի հրավերը յաջորդ օրը, ճաշէն ետք, ժամը 4-ին ներկայանալ Տասի Խորհրդին (Conseil de Dix)՝ հայկական պահանջները ներկայացնելու: Բոլոր ներկաներուն այդ ուրախութիւն պատճառեց, կը մնար միայն ճշտիլ, թէ՛ արդեօք Պողոս Փաշա՞ն ալ ստացեր է նման հրավեր, թէ ոչ: Յաւատացած էինք, որ նոյնպիսի հրավեր դրկոհած կըլլա Փաշային բնակարանը: Հեռախոսով եղած հարցումը, սակայն, բացասական պատասխան ստացաւ: Անհանգիստ եղանք ամէնքս ալ, իսկ Փաշան յուզուած էր մինչեւ զայրոյթ եւ շտապով տուն գնաց», - կը գրէ Ահարոնեանը:

Պատվիրակութեան ղեկավարն անմիջապէս կը հրաւիրէ անդամներուն՝ քննարկելու յաջորդ օրուա իր ելոյթը եւ մէկ անգամ եւս յստակեցնելու Հայաստանին պահանջները: Կորոշուի, որ եթէ Պողոս Նուբար փաշային թոյլ չտան մասնակցիլ նիստին, ապա Ահարոնեանը կ'ներկայացնէ ամբողջ Հայաստանի դատը, իսկ թոյլտուութեան պարագային՝ Նուբար փաշան:

Հայկական պատվիրակություններու քննարկումներու արդիւնքը 1919թ. փետրվարը կը ձեւաւորուի հայկական կողմերու ընդհանրական պահանջը՝ անկախ Հայաստանը պետք է ունենար հետեւեալ սահմանները.

1. Վանի, Բիթլիսի, Դիարբեքիի, Խարբերդի, Սւազի, Կարինի, Տրապիզոնի վիլայեթները:

2. Կիլիկիոյ չորս սանջակները՝ Մարաշը, Գոգանը (Սիս), Ջեբել-Բերքեթը եւ Ադանան՝ Ալեքսանդրեթի նավահանգստով:

3. Հայկական Հանրապետութիւնը Կովկաս, ներառեալ Երեւանի նահանգը, Թիֆլիսի նահանգին յարաւային մասը (Լոռին եւ Ախալքալաքը), Ելիզավետպոլի նահանգին յարաւարեւմտեան մասը:

Պողոս Նուբար փաշայն Վեհաժողովին նիստը չէին յրաւիրեր, սակայն նա, հեռնալով Ահարոնեանի մոտէն, կը շտապէ անգլիական պատվիրակութեապն իր ծանօթներու մօտ, հանդիպում Մեծ Բրիտանիոյ արտաքին գործերու նախարար Բալֆուրը, որն ալ հեռաձայնով խնդիրը կը ներկայացնէ Պիշոնը: Վերջինս կու տա իր համաձայնութիւնը: 1919թ. Փետրվար 26-ին Ահարոնեանն ու Պողոս Նուբար փաշան կը ներկայանան Փարիզի Խաղաղութեան վեհաժողովին: «Փաշան հարցոյց ինծի, թէ ո՞վ պիտի առաջինը խօսէ՝ ի՞նքը, թէ՞ ես: Ես պատասխանեցի, թէ լաւ կ'ըլլար, որ առաջինը ես խօսեի: Զարմացած մնացի, որ Պողոս Փաշան համաձայնեց: Անկասկած, վերջինը խօսելուն պէս նա առանձին կարեւորութիւն կու տար, նկատելով այդ իբրեւ աւելի վայել իր դիրքը ու տարիքը: Այդ շատ անգամ եմ նկատեր – անոր խօսքն է՝ Փոքր դերերը աւելի առաջ կ'ներկայացունին», - կը գրէ Ահարոնեանը:

Խորհրդաժողովին Ավետիս Ահարոնեանը կը ներկայացալէ հայ ժողովուրդին մասնակցութիւնը Առաջին համաշխարհային պատերազմին: Պողոս Նուբար փաշան առաւելապէս կը կեդրոնանա Հայկական լեգեոնի մարտական ուղիին վրայ, մասնակցութեանը Պաղեստինի ճակատամարտին եւ գեներալ Ալենքիի գովասանքին:

Հայկական ներկայացուցիչները Վեհաժողովի անդամներուն կը բաժնեն իրենց կազմած յուշագիրը, որտեղ ոչ միայն Հայաստանի սահմաններն էին նշոյլած, այլեւ կարեւորութեամբ էր մանդատին խնդիրը. Հայաստանը առնվազն 20 տարով պետք է դրուեր Դաշնակիցներու կամ Ազգերու լիգային ընդհանուր՝ հավաքական մանդատին ներքոյ:

Փարիզին բանակցութիւններու ընթացքին մասին Հայաստան տեղեկութիւնները շատ քիչ էին, ինչը դժուարութիւններ կը ստեղծեր գործադիր իշխանութեան համար: Հիմնականը կը տարածուէին մամուլին հրապարակումներ, որոնց հավաստիութիւնը կասկածելի էր: Այս պայմաններուն Արեւելդան Հայաստանի արտաքին գործերու նախարարութիւնը չէր կրնար յստակեցնիլ իր դիրքորոշումը վրացիներու, ադրբեջանցիներու, բրիտանացիներոգ հետ: 1919թ. մարտի 6-ին Սիրական Տիգրանեանը Թիֆլիսէն կը հեռագրէր Ահարոնեանը՝ տեղեկութիւններ յաղորդելով Անդրկովկաս տեղի ունեցող իրադարձութիւններու մասին: Միաժամանակ նա կը խնդրէր յնարաւորութեան պարագային մանրամասներ յաղորդիլ Փարիզին Վեհաժողովէն.

«Մենք այստեղ շատ զրկուած ենք տեղեկատուութենէ, անտեղեակ ենք վերջին մեկ-երկու ամիսը Փարիզին անցուդարձը: Զանազան լրագրական լուրերուն կարեւորութիւն չենք ուզեր տալ. մեծ մասամբ կամ խառնաշփոթ կ'լլա, կամ լիովին սուտ ու յնարովի: Եթէ դեռ ոչինչ չի որոշուեր Հայաստանին վերաբերմամբ, մի՞թէ ոչինչ նախապատրաստական, ենթադրական նախագծումներ ալ տեղի չեն ունենա: Ի՞նչ պետութիւններու «թեկնածութեան» խնդիր կա. Անգլիա՞, Ամերիկա՞, Ֆրանսիա՞: Կ'ըսեն, թէ Անգլիան յրաժարուելով – կը յրաժարուի Հայաստանի «մանդատարը» ըլլալէն, բայց հոժար է Վրաստանին եւ Բաքուն հովանավորը ըլլալ: Ամերիկան իբր թէ պստիկ մը տրամադիր է ատ գլխացավանքն հանձն առնելու, սակայն, եթէ Հայաստանը Կիլիկիայով ըլլի եւ զինքը տրուի նաեւ Վրաստանն ու Բաքուն: Ոմանք ալ կ'ըսեն, թէ Ֆրանսիան համաձայնէր է զիջիլ Կիլիկիան Հայաստանը, իսկ ոմանք թէ՛ ընդհակառակը՝ չի զիջեր: Անգլիացիք իրենց աւելի կողմնակից ցոյց կու տան աւելի «համեստ» ծրագիրին – Հայաստանը առանց Կիլիկիոյ»:

Թեեւ Փարիզէն կը հասնէին յուսադրող տեղեկութիւններ, սակայն շատերը վերապահումով կը վերաբերուէին Մեծ Հայաստանին շուրջ ստեղծուող ոգեւորութեանը, քանի որ Հայաստանշատ էին «վիճելի» տարածքները, որոնց ճակատագիրը դեռ անյայտ էր:

ԱՐԵՎՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԸՆԴԳՐԿՈՒԵՐ Է ԱՄԷՆԱՀԻՆ ԵՐԿՐՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱԿԸ

World population review-ն հրապարակել է յոդուած մը , որտեղ կը նշուի, որ հազարամեակներու ընթացքը առաջացեր ու անհետացեր են անթիւ ժողովուրդներ ու երկրներ, բայց ատկէ քանի մը առաջօր գոյութիւն ունին: Չնայած ազգային սահմանները, իշխող կառավարութիւնները եւ մայրաքաղաքները փոխուել են, սակայն այդ երկրները գոյատեւել են, եւ հասեր են մեր օրեր: Տուգակ տեղ են գտել Յունաստանը, Չինաստանը, Պորտուգալիան, Ֆրանսիան, Ճապոնիան, Իրանը, Սան- Մարինոն, Եթովպիան, Եգիպտոսը: Տարբեր պատճառներով կարելի է յստակ ըսիլ, թէ տասը երկրներէն որն է ամենէն հինը: Ամենէն հին երկրներու ցանկը չորրորդ տեղն է նաեւ Արեւմտեան Հայաստանը: Մեր ուսումնասիրութիւններու համաձայն՝ մեր երկիրը Արեւմտեան Հայաստանն աւելի հին է:

Յարկ է նշիլ, որ Արեւմտեան Հայաստանը կը յանդիպէ աշխարհի հնագոյն քարտեզները եւ պատմութեան գրքերը: Երբեմն որպէս անկախ պետութիւն, երբեմն ալ՝ բաժանուած հարեւան կայսրութիւններու միջեւ, բայց միեւնոյն է Արեւմտեան Հայաստան անունը միշտ կը նշուի սկսած հին հունական եւ հռոմեական քարտեզներէն մինչ օրս: Մեզ հասած աշխարհի ամենէն հին աշխարհացոյց քարտեզը Բաբելոնեան քարտեզն է, որը պատկերուած է կավէ սալիկին վրայ: Քարտեզը գտնուել է Իրաքի տարածքէն 19-րդ դարըմ: Այժմ այն կը պահուի Բրիտանական թանգարանին մէջ:

Բաբելոնեան կավէ սալիկը կը թուագրուի մ.թ.ա. 6-րդ դարով: Այս քարտեզին վրայ աշխարհին կէդրօնը Բաբելոնն է, իսկ հիւսիսարեւմտեան մասը՝ Արեւմտեան Հայաստանը, եւ Ասորիքը: Անոնց շուրջը «դառը գետն» է: Կը ստացուի, որ Արեւմտեան Հայաստանը ժամանակակից երկրներին միակն է, որը պատկերուած է եղեր աշխարհի հնագոյն քարտեզին վրայ: Այս քարտեզին կը յաջորդեն հին հոյներու կազմած ատլասները, որոնցմէ իւրաքանչիւրին վրայ Արեւմտեան Հայաստանը նշված է որպէս քաղաքակրթութեան կէդրօն, որը Կասպից ծովէն կը ձգուի մինչեւ Սեւ ծով: Մեր թարկութեան I-II դարերը ապրած Պտղոմէոսին աշխարհագրութեապ գիրքը նշուած են գետերու, քաղաքներու եւ գիւղերու 8 հազար անուանում, որոնցմէ 167-ը կը պատկանեն Արեւմտեան Հայաստանը:

Արեւմտեան Հայաստանը որպէս աշխարհի կէդրօն կը դիտարկուի նաեւ հոյն պատմիչ Հերոդոտոսին քարտեզը, որու մէջ, սակայն, Բաբելոնի ու Ասորեստանի փոխարեն նշուած են Մարաստանը (Ատրպատական): Ծովէն ծով Հայաստանը պատկերուած է նաեւ երրորդ հնագոյն քարտեզին վրայ՝ Ստրաբոնի ատլասը:

32-ՐԴ ZOOM ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԱՐԵՎՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

**ԱՐԵՎՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ**

**ԱՐԵՎՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ/
ԱՐՑԱԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ
ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ**

2023թ. դեկտեմբերը կայանայից Ամ
 ընտրութիւններու նախընտրական քարոզարշաւ

ԱՄՍԱԹԻՎ
 ՀՊԿՏԵՄԲԵՐ 19

ԺԱՄԸ
 20:00 PM PARIS | 22:00 PM YEREVAN

ZOOM

www.WESTERNARMENIATV.COM

**32-ՐԴ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ
ԼԵԶՈՒՆ ՀԱՅՏԵՐԷՆ**

Հոկտեմբեր 19-ին տեղի ունեցաւ Արեւմտեան Հայաստանին Ազգային ժողովի ընտրական հանձնաժողովի կազմակերպած 32-րդ Zoom հանդիպումը: Հանդիպման թեման էր՝ «Արեւմտեան Հայաստանի/Արցախին խորհրդարանական ընտրութիւնները»: Հիմնական զեկուցող Արմենակ Աբրահամեանը ընգծեց, որ Արեւմտեան Հայաստանը չի ընդունել ցանկացած այլ պետութիւններու միջեւ կայացուած կամ այսուհետ կայացուող ոչ մի պայմանաւորվածութիւն , որով կորոշուի Արցախին կամ անոր ժողովուրդի կարգավիճակը: Արցախը եղեր է, կա եւ կմնա Արեւմտեան Հայաստանին նահանգ իր բնօրրանով ու բնիկ ժողովուրդով:

ZOOM հանդիպման ընթացք ' եւ մէկ անգամ ընդգծուեց , որ Արեւմտեան Հայաստանին տարածքը Հայաստանը փաստացի միջազգայնորեն ճանաչուել է 1920 թուականի Հունվար 19-ին: Հայաստան պետութիւնը կը ներառէ Արցախը, Նախիջեւանը, Զավախքը, Կովկասի ժամանակակից Հայկական Հանրապետութիւնը, Կիլիկիոն եւ, իհարկէ, Արեւմտեան Հայաստանը: Անդրադարձ կատարուեցաւ նաեւ Սեւրի դաշնագրին եւ անոր նշանակութեանը ' Հայերը պետք է ստորագրող պետութիւններէն պահանջեն վավերացնիլ Սեւրին դաշնագիրը :

Սեւրին դաշնագիրը չկիրառելու կամ այն փոխարինելու մասին յայտարարութիւնները ժխտողական քաղաքականութեան մաս են ' կապուած հայ ժողովուրդին դէմ իրականացուած ցեղասպանութեան , որուն զոհ է գնացել երկու միլիոն մարդ : Zoom հանդիպման ժամանակ տեղի ունեցաւ նաեւ հարց-պատասխան: Նախագահ Արմենակ Աբրահամեանը պատասխանեց՝ Արեւմտեան Հայաստանին խորհրդարանի ընտրութիւններու թեկնածուներու հարցերուն: Ամփոփելով հանդիպումը Արմենակ Աբրահամեանը նշեց, որ շարունակելու է պաշտպանիլ Արցախին հայերու իրաւունքները :

Zoom հանդիպման մանրամասները կրնաք դիտիլ մեր ֆէյսբուքեան էջը:

ՀԵՐՈՍԱՊԱՏՈՒՄ

«Մախլուտո» ծածկանունով գեներալ Սմբատ Բորոյանը այն հազվագիտ գեներալներէն է, ով մեծացեր է հայ ժողովուրդին սիրտը: Առաջին կրթութիւնը ստացեր է Անդրանիկ փաշային օրոք՝ արքուլհամիդեան վարչակարգի եւ Արեւմտեան Հայաստան քրդական ցեղերու ճնշումներու դէմ ստեղծուած զոհաբերական խումբերու կազմը: Առաջին համաշխարհային պատերազմէն ետք, մինչ հայ ժողովուրդը, հասուց շունչ քաշիլ, իսկ ռուսական զորքերը հաստատուեցան Արեւելեան Հայաստան՝ Անդրանիկ փաշան Սմբատ Բորոյանին հանձնարարեց հավաքիլ քուրդերու կողմէն գերեվարուած հարիւրաւոր հայ որբերուն:

1915 թուականի հայերու ցեղասպանութենէ ետք մեծ հայդուկ Մախլուտոն եւ այլք Արեւմտեան Հայաստանէն մինչեւ սուրիական անապատներու տարածքները կը փորձէին հայ մանուկներ փրկիլ: Կարգախօսն ալ յատկանշական էր՝ մէկ հայը՝ մէկ ոսկի»: Հայերը մահմեդականներէն ոսկիին դիմաց կ'երթային ցեղասպանութեան ձեռեւանքով անոնց ձեռքը յայտնուած հայ որբերուն՝ մէկ հային դիմաց վճարելով մէկ ոսկի:

Այս շրջանը, երբ Ռուսաստան բռնկուեց բոլշեւեան յեղափոխութիւնը, Լենինը հրամայեց ռուս զինուորներուն լքիլ Արեւմտեան Հայաստանին շրջանը, այս նահանջը տեղի ունեցաւ այն նոյն ժամանակ, երբ Լենինը ստորագրեց ինքնորոշումը ճանաչելու մասին հրամանագիրը մինչեւ թուրքական Հայաստանէն անկախացումը (Արեւմտ. Հայաստան): Միևնոյն ժամանակ ռուսական (Արեւելեան) Հայաստանը ժամանակաւորապէս հանձնուեց Կովկասի դաշնութեանը, որը կազմուած էր կովկասեան թաթար թուրքերէն, վրացիներէն եւ հայերէն:

«Մախլուտո» ծածկանունով գեներալ Սմբատ Բորոյանը այն հազվագիտ գեներալներէն է, ով մեծացեր է հայ ժողովուրդին սիրտը: Առաջին կրթութիւնը ստացեր է Անդրանիկ փաշային օրոք՝ արքուլհամիդեան վարչակարգի եւ Արեւմտեան Հայաստան քրդական ցեղերու ճնշումներու դէմ ստեղծուած զոհաբերական խումբերու կազմը: Առաջին համաշխարհային պատերազմէն ետք, մինչ հայ ժողովուրդը, հասուց շունչ քաշիլ, իսկ ռուսական զորքերը հաստատուեցան Արեւելեան Հայաստան՝ Անդրանիկ փաշան Սմբատ Բորոյանին հանձնարարեց հավաքիլ քուրդերու կողմէն գերեվարուած հարիւրաւոր հայ որբերուն:

1915 թուականի հայերու ցեղասպանութենէ ետք մեծ հայդուկ Մախլուտոն եւ այլք Արեւմտեան Հայաստանէն մինչեւ սուրիական անապատներու տարածքները կը փորձէին հայ մանուկներ փրկիլ: Կարգախօսն ալ յատկանշական էր՝ մէկ հայը՝ մէկ ոսկի»: Հայերը մահմեդականներէն ոսկիին դիմաց կ'երթային ցեղասպանութեան ձեռեւանքով անոնց ձեռքը յայտնուած հայ որբերուն՝ մէկ հային դիմաց վճարելով մէկ ոսկի:

Այս շրջանը, երբ Ռուսաստան բռնկուեց բոլշեւեան յեղափոխութիւնը, Լենինը հրամայեց ռուս զինուորներուն լքիլ Արեւմտեան Հայաստանին շրջանը, այս նահանջը տեղի ունեցաւ այն նոյն ժամանակ, երբ Լենինը ստորագրեց ինքնորոշումը ճանաչելու մասին հրամանագիրը մինչեւ թուրքական Հայաստանէն անկախացումը (Արեւմտ. Հայաստան): Միևնոյն ժամանակ ռուսական (Արեւելեան) Հայաստանը ժամանակաւորապէս հանձնուեց Կովկասի դաշնութեանը, որը կազմուած էր կովկասեան թաթար թուրքերէն, վրացիներէն եւ հայերէն:

Երբ Կովկասի դաշնութիւնը քիչ ներկայութիւն ցոյց տուաւ, հայերը մինակ մնացին ցրուած տարածաշրջանը, ԱՄՆ-ը Վիլսոնի ստորագրութեամբ Հայաստանը հատկացուց 160,000 կիլոմետր տարածք, իսկ յաղթական պետութիւնները՝ Օսմանեան կայսրութիւնը, բաժանեցին միմեանց միջեւ:

Մինչ Օսմանեան կայսրութիւնն ամբողջութեամբ բռնազաւթուած էր յաղթանակած պետութիւններու կողմէն եւ կը շրջապատէր Անկարան, հայ ժողովուրդը Լենինին թեթեւ ձեռքով կրեց իր վերածնունդին ծանրութիւնը՝ թուրքական զորքերու դէմ պայքարին մէջ : Թուրքական զորքերը, բոլշեւիկեան Ռուսաստանի նիւթական եւ ռազմական աջակցութեամբ, չկարողացան պոկիլ իրենց նկրտումները բռնազաւթուած Արեւմտեան Հայաստանի հողերէն եւ իրենց հայացքն ուղղեցին դէպի Երեւանը, սակայն թուրքական բանակը հանդիպեց անսպասելի դիմադրութեան, ջախջախուեց Սարդարապատ, իսկ ետք նահանջեց՝ յարուած ստանալով Բաշ-Աբարանէն: Այս փառապանծ պայքարը ղեկավարողներէն էր Սմբատ Բորոյանը:

Այս յաղթանակէն ետք 1918 թուականի Մայիս 28-ին Թիֆլիս հռչակուեց հայկական շրջաններու ինքնիշխանութիւնը: Անդրանիկ փաշան դէմ գնաց Հայաստանի կառավարութեան դաշնակցական կառավարիչներու՝ թուրքերու հետ կնքած պայմանագրերուն, եւ եղբայրական արին թափելէն խուսափելու համար ցրեց իր բանակը եւ Սմբատ զորավարին հետ մեկնեց Ամերիկա: Սմբատ փաշան գործուն մասնակցութիւն է ունեցեր ԱՄՆ-ին տարբեր օգնութեան կազմակերպութիւններուն եւ Անդրանիկ փաշային հետ ամենայն օգնութիւն ցուցաբերիլ Խորհրդային Հայաստանին հայ ժողովրդի վերքերը բուժելու համար: Հայրենական մեծ պատերազմին սկիզբը անոնք օգնութեան արշավներ են կազմակերպեր, հաճաքած գումարով տանկեր են գներ ու ուղարկեր ԽՍՀՄ: Երկրորդ Համաշխարհային պատերազմին տարիներուն Մախլուտոն մասնակցեր է նաեւ ֆաշիզմին դէմ մղուած պայքարին: Նա Ֆրանսիական դիմադրական շարժման մարտիկներէն էր: Անդրանիկ փաշայի մահէն ետք գէներալ Սմբատը չդիմացաւ կարօտին եւ մեկնեց Խորհրդային Հայաստան, թեւ գիտեր, որ բոլշեւիկները կարող են ձերբակալիլ իրեն: Այդ շրջանը նա կը դառնա Կոմիտասի անուան զբոսայգիին պահակը: Ի դէպ, հէնց այնտեղ կը գտնուի ֆիդայական շարժման «Զորավար Անդրանիկ» թանգարանը:

Մարտերու բովոյժ անցած Մախլուտոն մարտին ալ կը մահանար:

«Յաւատքիս համար ինձի կթաղէք Սբ. Էջմիածին, իսկ իմ քաջութեանս համար՝ «Խենթի» քովը, եթէ հարմար կդատէ՛ք». Մախլուտոն

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԶԱՒԱԿՆԵՐԸ

ՄԻՔԱՅԵԼ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

2022 թվականի սեպտեմբերին Բաքվի սանձազերծած ագրեսիայի հետևանքով զոհված ժամկետային զինծառայող 19-ամյա Միքայել Գարիկի Պողոսյանը Կոտայքի մարզի Նոր Գեղի համայնքից էր, ընտանիքի միակ որդին: Միքայելը ծնվել է Նոր Գեղիում, հաճախել գյուղի դպրոց, 9-րդ դասարան ավարտելուց հետո ընդունվել էր Նոր Գեղիի Գ. Աղաջանյանի անվան պետական գյուղատնտեսական քոլեջ, իրեն տարկետում էր հասնում, բայց հրաժարվեց ու մեկնեց ծառայության: Միքայելը ծառայության էր մեկնել 2022 թվականի հունվարին:

Սկզբում ծառայել է Գորիսում, կարճ ժամանակ անց տեղափոխվել Խնձորեսկ, ապա՝ Իշխանասար: Զոհված զինծառայողի հորեղբոր կնոջ խոսքով՝ երկար ժամանակ փնտրել են Միքայելին: Մի քանի օր զորամասից հարազատներին փոխանցում էին, թե Միքայելը ողջ է, պարզապես նրա հետ կապ չեն կարողանում հաստատել: Դեպքից միայն 10 օր հետո է պարզվել, որ Միքայելը զոհվել է: Միքայելը թշնամու հարձակումից 1 ժամ առաջ խոսել էր ծնողների հետ, տրամադրությունը լավ է եղել, որևէ կասկածելի բան ծնողները նրա խոսքում չեն նկատել: Հարազատներն ավելի ուշ պարզել են, որ Միքայելը չի նահանջել, մինչև վերջ մնացել և կռվել է թշնամու մեծաքանակ զորքի, ինչպես նաև կիրառվող զինտեխնիկայի դեմ: 19-ամյա Միքայել Պողոսյանը հուղարկավորվել է Նոր Գեղիի զինվորական պանթեոնում:

ՍՈՍ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

Սոս Մուշեղի Ղուկասեանը ծնունդ է 1999թ Հունվար 19-ին՝ Ճարտար: Տան ամենէն պստիկն էր, բայց ամենէն խելացին, ամենէն

իմաստունը, ընկերներու, բարեկամներու ամենէն սիրելին, բոլորը՝ օգնող ձեռքը: Դպրոցն աւարտելէն ետք մասնագիտութիւնն արդեն պարզ էր՝ զինուորական : Սոսը իսկական հերոս էր, շարունակելով քեռու՝ Սոսին աշխատանքը, իր շրջապատը միայն յարգանք ու սեր կը վայելէր: Սոս Ղուկասեանը սովորել է՝ Վազգեն Սարգսեանի անուան ռազմական ակադեմիա: Գերազանց աւարտելով ռազմական ակադեմիան, շտապեց հայրենի Ճարտար: Իր խօսքերով իր տեղը Ճարտար էր, իր հողին վրայ: Երբ անցաւ աշխատանքի սկսուաւ 2020 թուականին պատերազմը: 44 օրեա պատերազմին ատեն կը վիրաւորուի: Ընկերները կը յիշեն, երբ իմացեր են, որ Սոսը վիրաւորուել է՝ զանգահարեր են, որ բժշկին գնա, սակայն Սոսը հրաժարուել է, ըսեր է՝ բան չկա ու կրկին դիրքեր է շտապեր:

2023-ի Սեպտեմբեր 19-ի առտուն Բաքուն Արցախին Պաշտպանութեան բանակին մեղադրեց խափանարար գործողութիւններ իրականացնելու մէջ, որոնց յետեւանքով երկու տարբեր պայթիւններէն իբր 6 ադրբեջանցի է զոհուել, ապա յայտարարեց Արցախ «հակաահաբեկչական գործողութիւններու» մեկնարկին մասին: Եւ նորէն պատերազմ առաջին գիծը կանգնած էր կապիտանը՝ Սոսը, ով կռուեց հերոսին պէս, ու ընկաւ հերոսին պէս: Իր 5 ընկերներուն մարտին դաշտը չթողեց՝ բոլորին փրկեց, բայց ինքն՝ անմահացաւ:

The image features a deep blue background with a subtle, wavy texture. A prominent gold-colored cross is centered, with its arms extending towards the edges. Within the cross's center is a complex geometric design. This design consists of a dark blue square frame containing a white, interlocking geometric pattern. At the very center of this pattern is a circular motif with orange and white segments, resembling a stylized flower or a camera shutter. The text "ՄՇԱԿՈՒՅԹ" is written in white, uppercase, sans-serif letters across the middle of the central geometric design.

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

ԿԱՎԱՔԱՎԱՆՔ ՎԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼԻՐԸ ԿԸ ԿՈՐՑՆԷ ԻՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՏԵՍՔԸ

Ադրբեջանցի օգտատերերեն մեկին կողմեն համացանցը տեղադրուած տեսանիւթերեն կ'երեւի, որ բռնագաւթուած Հադրութին շրջանը գտնուող Կավաքավանք վանքային համալիրին տարածքը շինարարական աշխատանքներ կ'իրականացուին: 2020 թուականի Հոկտեմբեր 12-14-ը Կավաքավանքի շրջակայքը ինտենսիւ մարտեր են ընթացեր, տարածքը ենթարկուել է հրետակոծութեան: Ադրբեջանցի զինուորականները եկեղեցին օգտագործել են որպէս ռազմական հենակետ, ինչին յետեւանքով կառոյցին զարդաքանդակներն ու հայերեն արձանագրութիւնները զգալիորեն տուժել կամ եւ ոչնչացուել են: Եկեղեցու վիճակին մասին 44-օրեա պատերազմէն ետք՝ մինչեւ այս տեսանիւթերու ի յայտ գալը, տեղեկութիւններ չկային:

Տեսանիւթն կ'երեւի, որ եկեղեցին եւ անոր շրջակայքը զգալիորեն տուժել են յակառակորդին հրետակոծութենէ, կան փլուած յատուածներ, ընկած ու թափուած քարեր, վնասուած է տանիքը: Այս վնասները նախքան 2020 թուականի պատերազմը առկա չէին: Բացի այդ, ինչպէս կ'երեւի տեսանիւթն, եկեղեցին որպէս ռազմական հենակետ օգտագործած զինուորականները եկեղեցիին ներսը՝ տարբեր յատուածները թողել են ադրբեջաներէնով արուած տասնեակ գրութիւններ: Անյետացել է եկեղեցիին քովը դեռեւս 1995 թուականին տեղադրուած՝ տարածքն ազատագրած ազատամարտիկներու յիշատակը նւիրուած խաչքարը:

Շատ յնարաւոր է, որ խաչքարը ոչնչացուցել են ադրբեջանցի զինուորականները: Նկատենք, որ ադրբեջանական կողմը չի ալ թաքցներ, որ 1994 թուականէ այս կողմ կանգնեցուած խաչերու, խաչքարերու, տարաբոյթ յուշակոթողներ, ինչպէս նաեւ նոր կառուցուած եկեղեցիներու հանդեպ իր վեաբերմունքը:

Տեսանիւթն կ'երեւի, որ ադրբեջանական կողմը հարթեցուցել է եկեղեցիին շրջակա տարածքը, կատարել հողալցումներ: Դատելով տեսանիւթը երեւացող տեխնիկայէն՝ դեպի եկեղեցիին նոր, ասֆալտապատ ճանապարհ կը կառուցուի: Առաւել մտահոգիչ են եկեղեցիին ներսը եւ շքամուտքին վրայ կատարուող աշխատանքները: Դատելով տեսանիւթէն՝ շքամուտքը զգալիորեն վնասուած է, համարեա անհետացել են զարդաքանդակ եզրագոտիները:

Եւ իհարկէ, քարոզչական էժանագին հնարքը՝ հայկական միջավայրը, հայերու կողմէն 1742 թուականին կառուցուած եւ հայերէն արձանագրութիւններ կրող եկեղեցին հորջորջել որպէս աղուանական:

Յարկ է նշիլ, որ, ըստ «Զինուած ընդհարման պարագային մշակութային արժեքներու պաշտպանութեան մասին» Հաագայի 1954 թ. համաձայնագիրի եւ ատոր լրացուցիչ՝ 1954 թ. եւ 1999 թ. արձանագրութիւններու, կ'արգելուի համաձայնագիրով սահմանուած մշակութային արժեքն օգտագործիլ ռազմական նպատակներաւ: Հաագային 1999 թ. երկրորդ արձանագրութեան 6-րդ յօդուածն կ'արգել մշակութային արժեքները վերածիլ ռազմական օբյեկտներու կամ օգտագործիլ այնպիսի նպատակներաւ, որոնք կրնան ատոնք ավերուելու կամ վնասուելու վտանգին ենթարկիլ: Իսկ երկրորդ արձանագրութեան 15-րդ յօդուածին գ եւ դ կետերով այդպիսի արարքը կ'որակուի որպէս ռազմական յանցագործութիւն: Երբ մշակութային ժառանգութիւնն կ'օգտագործուի ռազմական նպատակներաւ, կը զրկուի վերոնշեալ համաձայնագիրով սահմանուած իր լրացուցիչ պաշտպանութենէ եւ կը դառնա քաղաքացիական օբյեկտ:

ԹՈՒԽՆԱԿԱԼ ԱՊԱՐԱՆՔԸ ՎՏԱՆԳՈՒԱԾ Է

Թուխնակալ ապարանքը կը գտնուի Արցախին՝ Ասկերանի շրջանի Մոշխմհատ գիւղէն 1 կմ արեւելք եւ Ղետնդէաց վանքէն 800 մետր յարաւ-արեւելք: Ապարանքը տեղակայուած է պատմական Վարանդա գաւառին Թուխնակալ գիւղատեղը, անտառամերձ լեռնալանջին վրայ:

Ապարանքը կառուցուեր է 18-րդ դարին վերջերուն: Թէ գիւղատեղը եւ թէ ապարանքի վերաբերեալ պատմական տեղեկութիւններ չեն պահպանուեր: Հարակից գիւղերու բնակիչները ապարանքը կը վերագրեն Մելիք-Դոլուխանեաններուն: Մելիքական շրջանի պատմական աղբիւրներու մէջ կը բացակայէ Դոլուխանեան տոհմանունը, սակայն 19-րդ դարին երկու վիմագիր կը փաստեն Մելիք-Դոլուխանեաններու Վարանդա գաւառը ունեցած բարձր դիրքին եւ իշխանութեան մասին: Ապարանքը կառուցուած է տեղական կոպտատաշ կրաքարով : Բացառութիւն կը կազմեն մուտքի, պատուհաններու, բուխարիի եւ կամարներու եզրաքարերը: Թուխնակալ ապարանքը արցախեան պատերազմին ընթացքը չի տուժեր, սակայն աղբրեջանական բռնազաւթումէն ետք աղբրեջանական կողմը ինչ-որ «շինարարական» աշխատանքներ կը տանէ համալիրին մօտակայքը, եւ բուլղուզներու կողմէն հողին հարթեցման աշխատանքները հասեր են համալիրին պահպանական գոտի: Այդ մասին կը փաստէ Caucasus Heritage Watch-ի կողմէն ստացուած արբանյակային լուսանկարները:

Ըստ «Զինուած բախումներու պարագային մշակութային արժեքներու պաշտպանութեան մասին» 1954 թուականին համաձայնագիրին եւ ատոր կից առաջին արձանագրութեան, գրավեալ տարածքները գրավող պետութիւնը պարտաւոր է արգելիլ, կանխիլ եւ, եթէ անհրաժեշտ է, խափանիլ մշակութային արժեքներու գողութեան, կողոպուտի կամ ապօրինի իւրացման, ինչպէս նաեւ ատոնց նկատմամբ վանդալիզմին ցանկացած գործողութիւն:

Ըստ նոյն համաձայնագիրի լրացուցիչ՝ 1999 թուականի երկրորդ արձանագրութեան 9-րդ յօդուածի գ կետի կարգելուի մշակութային արժեքին ցանկացած վերափոխումը, ինչպէս նաեւ ատոր օգտագործման ձեւի փոփոխութիւնը, որոնք նպատակ ունին թաքցնելու կամ ոչնչացնելու մշակութային, պատմական կամ գիտական վկայութիւնները: Իսկ մշակութային ժառանգութեան ՅՈՒՆԵՍԿՕ-յի, ԻԿՕՄՈՍ-ի եւ այլ փաստաթուղթեր կարգելէն ժառանգութեան ձեւի, տարրերու, գործառնոյթի, արտաքին եւ ներքին բնոյթի ցանկացած փոփոխութիւն, որոնք կը խաթարեն ժառանգութեան պահպանութեան իսկութեան, ամբողջականութեան, մշակութային կարեւորութեան եւ բացառիկութեան միջազգային հիմնարար սկզբունքները:

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԳՏՆՈՒՈՂ ՄԱՀՄԵԴԱԿԱՆ ԴԱՄԲԱՐԱՆԻՆ ՄԱՍԻՆ

Աղբրեջանցի հնագէտ Սաբուհի Հուսեյնովը հաճախ իր դիմատետրին էջի_____գրառումներով կ'անդրադառնար դեռեւս 2001 թուականին Երեւանի կէնդրօնը շինարարական աշխատանքներու ժամանակ պատահաբար հայտնաբերուած մահմեդական դամբարանին, որու պեղումները նոյն թուականին իրականացուցեր է հնագէտ Հուսիկ Մելքոնեանը, իսկ չափագրումը՝ ճարտարապետ Արտակ Ղուլեանը:

Սաբուհի Հուսեյնովը, ծաւալուն անդրադարձ կատարելով դամբարանը, կ'անցնէ իր սիրած հակահայ մտավարժանքներուն՝ թէ իբր հայ հնագէտները, հետազոտողները դամբարանի հայտնաբերումէն ետք թաքուցեր են անոր գոյութիւնը գիտական հանրոյթէն եւ նոյնիսկ հայ հասարակութենէ: Աղբրեջանցի հնագէտը դամբարանը կը փորձէ ներկայացնիլ որպէս աղբրեջանական մշակոյթը բնորոշ տարր եւ ատորով կը բացատրէ, որ հայ գիտական միտքը յատուկ է այն թաքուցեր, իսկ որոշ պարագայերուն ալ այն ներկայացուցեր է որպէս մոնղոլական՝ ոչ ցանկալի իրականութիւնը թաքցնելու համար:

Մէկ այլ գրառման մէջ նա կը նշէ, որ անգամ չկան գիտական հրապարակումներ այս դամբարանին մասին եւ նա պատահական է իմացեր անոր մասին դեռեւս 2001 թուականին նկարահանուած լրատուական տեսանիւթէն, որն ալ նա յղում կու տար:

Պեղուած դամբարանին վրայի հայերէն եւ արաբերէն արձանագրութիւններու միասին ըլլալը նա կը ներկայացնէ որպէս հայկական կողմի բացայայտ խարդախութիւն եւ իրականութեան խեղաթիրում:

Հուսելնովը նաեւ կը նշէ, որ հայերը յատուկ թաքցուած եւ իբր աղբբեջանցիներու համար սրբավայր հանդիսացող շինութեան ավերակներու վրայ գիշերային ակումբ են կառուցեր: Չանդրադառնալով աղբբեջանցի հնագէտին նման անհեթեթ յայտարարութիւններուն՝ յիշեցունք, որ դամբարանը յայտնաբերուել է արդեն գոյութիւն ունեցող եւ գործող ակումբին նկուղային հարկը իրականացուելիք շինարարական աշխատանքներու ժամանակ: Աշխատանքները կանգեցուել են եւ իրականացուել են պեղումներ: Պեղումները իրականացրած հնագէտ Հուսիկ Մելքոնեանը գիտական յօդուածներով անդրադարձեր է այս դամբարանին: Երեւանի մահմեդական դամբարանին անդրադարձեր են, նկարագրեր նաեւ այլ հայ հետազոտողներ:

Ինչպէս օրինակ, ճարտարապետ Լեոնիդ Բրետանիցկին, ով առաւել մանրամասն նկարագրեր է Խաչենի մահմեդական դամբարանը, ակնյայտ նմանութիւններ է տեսել այս դամբարանի եւ Եղվարդ գտնուող եկեղեցի-դամբարանին միջեւ : 1301 թուականին կառուցուած Եղվարդին սուրբ Աստվածածին եկեղեցի-դամբարանի ճարտարապետն է Շահիկ վարդպետը, ինչի մասին կը վկայէ լուսամուտներէն մէկին խոյակի վրայի արձանագրութիւնը:

Հայ գիտական միտքը երբեք չի թաքուցեր կամ մերժեր հայկական մշակոյթի ունեցած առնչութիւնները հարեւան ժողովուրդներու ինչպէս քրիստոնեական, այնպէս ալ իսլամական եւ այլ մշակոյթներու հետ:

Այդ փոխառնչութիւններու արդիւնքը ասկէ իւրաքանչիւրը իւրացրեր է նոր յատկանիշներ, հարստացուցեր է նոր ձեռքբերումներով: Երեւանի, Խաչենի եւ Վանոցայի մահմեդական դամբարանները եւ այլ յուշարձաններ ըսուածին լավագոյն վկայութիւնն են:

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԵՌՈՒՍԱԿԱՅԱՆԸ, ՅԱՒԱՏԱՐԻՄ ՄՆԱԼՈՎ ԻՐ ՍԿՋՔՈՒՆՔՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՀԵՌՈՒՍԱԴԻՏՈՂԻՆ, ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԻՐ ԱՆԽԱՓԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ՝ ՆՈՐ ՄՈՏԵՑՈՒՄՆԵՐՈՎ: ԻՆՉՊԸՍ ԱՐԴԵՆ ԳԻՏԵՔ, ՄԵՐ ՀԵՌՈՒՍԱԿԱՅԱՆԸ ԻՆՔՆԱԳՈՎԱԶԴՈՎ ՉԻ ԶԲԱՂՈՒԻ, ԱՆՈՐ ՄԻՋՈՑՈՎ ԿԸ ՅԵՌԱՐՁԱԿՈՒԻՆ ԳԼԽԱԽՈՐԱՊԸՍ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԻՆ ԵՒ ԱՊԱԳԱՅԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՒՈՂ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՅԼ ԵՆԹԱՏԵՔՍԵՐՈՎ, ԻՆՉՊԸՍ ՆԱԵՒ ՏԱՐԲԵՐ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՎԵՐ ՀԱՆՈՂ ԼՈՒՐԵՐ: ՄԵՆՔ ԹԱՓԱՆՑԻԿ ԵՒ ՅԱՍԱՆԵԼԻ ԿԵՐՊՈՎ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵՆՔ ՆԱԵՒ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ, ԿԱՌԱՒԱՐՈՒԹԵԱՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԵՒ ՄԻՒՍ ԿԱՌՈՅՑՆԵՐՈՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁԸ:

ՍԻՐԵԼԻ՝ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐ, ՁԵՐ ԱԶԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ ՄԵՐ ՀԵՌՈՒՍԱԿԱՅԱՆԸ ՅՆԱՐԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱԼ ԱԻԵԼԻ ԿԸՆԴԼԱՅՆՈՒԻՆ ՈՒ ԿԱՄՐԱՊՆԴՈՒԻՆ: ՄԵՆՔ ՈՒԺԵՂ ԵՆՔ ՄԻԱՍԻՆ:

BANQUE DU BÉNÉFICIAIRE : 18206

SWIFT : AGRIFRPP882

IBAN : FR76 1820 6001 6060 2410 5442 422

BÉNÉFICIAIRE : ASSEMBLÉE DES ARMÉNIENS (AAAO)

**WESTERN
ARMENIA**

Շաբաթաթերթը կազմված է Արևմտյան Հայաստանի պետական հեռուստատեսության հովանավորությամբ:
Բոլոր հեղինակային իրավունքները պաշտպանված են:

<https://westernarmeniatv.com/>
info@western-armenia.eu

MISSION DU PRÉSIDENT DE L'ARMÉNIE OCCIDENTALE DANS LES RÉGIONS DE L'ARMÉNIE ORIENTALE

Le Président de l'Arménie Occidentale Armenag Aprahamian, le Premier ministre Seda Melikyan et la Présidente de l'Assemblée nationale Nelly Harutyunyan ont effectué une mission de deux jours dans les régions de l'Arménie Orientale.

Les 13 et 14 octobre, ils ont effectué une visite de deux jours dans les régions de Vayots Dzor et de Gegharkunik. Le 13 octobre, ils se sont rendus dans le village d'Artabuk de la communauté de Yeghegis, où ils ont rendu hommage à Norayr Soghomonyan, fils de l'Arménie Occidentale, héros décédé pendant la guerre de 44 jours, qui a reçu à titre posthume le titre élevé de citoyen de l'Arménie Occidentale, et la maison-musée nommée d'après Norayr Soghomonyan, où flotte le drapeau de l'Arménie Occidentale.

Ils ont pris note dans le livre commémoratif, se sont familiarisés avec les détails de la vie du héros et ont compris quel système de valeurs se forme dans la jeunesse héroïque d'aujourd'hui, qui n'hésite pas une seconde à sacrifier sa vie pour le bien de la patrie et de la valeur d'un système dont ils sont porteurs. C'est avec un grand sentiment de fierté qu'ils sont rentrés à Erevan, conscients que les Défenseurs de la Patrie restent toujours fermement sur leurs positions.

Le 14 octobre, M. Aprahamian, Mme Melikyan et Mme Harutyunyan ont visité le village Mets Masrik de la région de Gegharkunik.

Ils se sont familiarisés avec la vie du village frontalier, le quotidien des écoliers. Dans la deuxième école primaire de Mets Masrik, dont la classe de peinture est parrainée par le gouvernement de l'Arménie Occidentale, représenté par le Ministère des Affaires étrangères Mme Lydia Margossian.

Ils ont pris connaissance des œuvres des enfants du groupe de dessin, principalement celles qui devraient participer au concours interrégional fin novembre de cette année.

Mets Masrik est également un village frontalier et possède ses propres caractéristiques, spécifiques à tous les villages similaires. Ils ont étudié en détail tous les problèmes qui les concernent. Encouragés par l'optimisme évident des enfants pour l'avenir, ils sont retournés à Erevan, apportant avec eux leur message et leur promesse.

LES ARMÉNIENS ONT LA CORRESPONDANCE LA PLUS PROCHE, DE L'HISTOIRE DE L'ADN OURARTIEN

Une série d'articles très intéressante de Joseph Lazaridis et David Reich, auteurs majeurs de la génétique ancienne, a été publiée dans la revue Science. La série d'articles s'intitulait « Histoire génétique de l'Arc Sud », un pont entre l'Asie Occidentale et l'Europe ». Dans la série d'articles, Reich et Lazaridis sont arrivés à la conclusion que la langue pré-indo-européenne ne devait pas être originaire de la steppe, comme on le pensait auparavant, mais quelque part dans les hauts plateaux arméniens. Cette série d'études a conduit des scientifiques turcs à publier des études sur l'ADN ourartien (Araratian) de Van (Tushpai).

La télévision d'Arménie Occidentale a déclaré à plusieurs reprises que l'ADN de Van, le centre du royaume d'Ourartou (d'Ararat), correspond parfaitement à celui des Arméniens. Cependant, malgré de nombreuses fouilles de vestiges ourartiens, les autorités turques hésitent à divulguer des données génétiques. Cependant, après ce « bruit », ils l'ont finalement fait. Ils ont préparé cinq documents de recherche sur la période ourartienne. Les résultats sont plus impressionnants que ce à quoi nous aurions pu nous attendre.

Il ressort clairement des études que les Ourartiens de Van ne diffèrent pas des Arméniens modernes.

Comme vous pouvez le voir sur le graphique PCA ci-dessus de diverses populations du Moyen-Orient, les anciens Ourartiens de Van ne se distinguent pas des Arméniens modernes.

Nous pouvons également confirmer ces résultats à l'aide du calculateur génétique G25 Vahaduo, où l'on peut voir la distance génétique des différents groupes les uns par rapport aux autres. Plus le nombre est bas, plus ils sont génétiquement proches.

Comme vous pouvez le constater, de toutes les populations, l'ADN ourartien de Van est le plus proche de la population arménienne moderne. Ils sont littéralement impossibles à distinguer. En particulier, les Arméniens d'Urfa, Karin et Césarée (ancien nom du Petit Hayk, Mazhak) sont très proches des Ourartiens moyens de Van.

Il convient également de noter que les Arméniens modernes sont les plus proches de la population ancienne des Ourartiens de Van. Tout cela constitue une preuve indéniable qu'en ce qui concerne l'argument génétique, il ne devrait y avoir jusqu'à présent aucun doute sur le fait que les Ourartiens n'étaient que des Arméniens de l'âge du fer et rien d'autre.

Distance to: TUR_E_Van_Urartian	
0.01369650	Armenian_Urfa
0.01511709	Armenian_Erzurum
0.01609091	Armenian_Gesaria
0.01761709	Georgian_Jew
0.01803808	Armenian_Aintab
0.01880663	Assyrian
0.02348870	Armenian_Syunik
0.02406476	Mountain_Jew
0.02652215	Iranian_Jew
0.02760591	Kurdish_Jew
0.02761129	Mountain_Jew_o
0.02879909	Turkish_Trabzon
0.02923848	Armenian_Javakheti_Catholic
0.03047821	Greek_Cappadocia
0.03058829	Iraqi_Jew
0.03175333	Armenian_Gharadagh
0.03283612	Greek_Trabzon
0.03317172	Armenian_Diyarbekir
0.03382700	Armenian_Van
0.03620610	Armenian_Ashtarak
0.03653568	Druze
0.03663049	Armenian_Hemsheni
0.03684360	Lebanese_Druze
0.03777630	Greek_Central_Anatolia
0.03958298	Udi

Sur la question des Arméniens d'Arménie Occidentale

Plus la défaite de la Turquie ottomane lors de la Première Guerre mondiale se rapprochait, plus il se rendait compte des conséquences possibles de tout cela et était contraint d'accepter l'existence d'une Arménie indépendante, à condition qu'elle se trouve à l'intérieur des frontières de l'Arménie, le Caucase du Sud et non en Arménie Occidentale. Son objectif était de séparer une fois pour toutes l'Arménie Occidentale et Orientale, de mettre fin à l'ingérence des grandes puissances dans les affaires intérieures du gouvernement turc, en utilisant comme prétexte la question des Arméniens d'Arménie Occidentale. pour tenter de considérer la question « résolue » et d'empêcher une éventuelle demande d'autonomie ou de réformes pour les Arméniens d'Arménie Occidentale lors de la future réunion internationale des puissances de l'Entente.

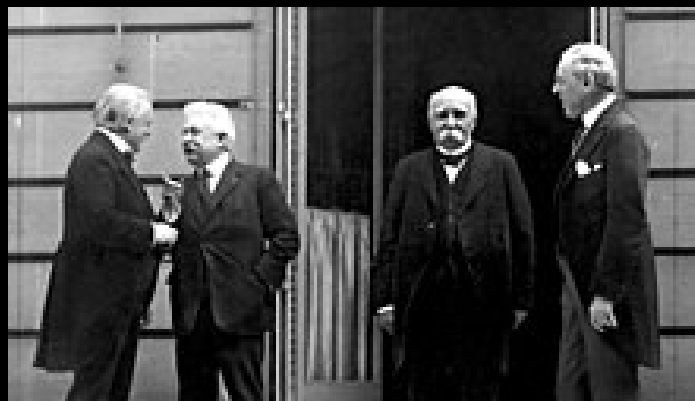
Pendant ce temps, le gouvernement ottoman, avant de convoquer diverses assemblées, mettait en œuvre depuis longtemps sa politique traditionnelle visant à modifier rapidement et fondamentalement la composition démographique de l'Arménie Occidentale afin de la turquifier, c'est-à-dire d'exclure le retour des réfugiés d'Arménie Occidentale qui ont été dépossédés en raison du génocide dans leurs foyers d'origine et de s'installer en Arménie Occidentale transcaucasienne et d'informer les musulmans d'autres régions et la communauté internationale qu'il n'y a aucune région en Arménie Occidentale où les Arméniens sont majoritaires.

Même après le dépeuplement de l'Arménie Occidentale (environ 500 000 immigrants d'Arménie Occidentale s'étaient accumulés en Arménie Orientale), les dirigeants politiques et militaires ottomans ont organisé un faux référendum avec pression et menace de force contre la population chrétienne pour montrer à la communauté internationale que les Arméniens y sont. une minorité nationale. En fait, leur position officielle était de ne plus permettre le retour des Arméniens d'Arménie Occidentale en Arménie Occidentale.

1919-2023

LEÇONS NON RETENUES DE L'HISTOIRE

Le 18 janvier 1919, l'Assemblée de la Paix a commencé à fonctionner à Paris, censée régler les problèmes internationaux, territoriaux, nationaux et autres causés par la Première Guerre mondiale. Les Arméniens fondaient de grands espoirs sur la Conférence de la Paix et espéraient que la question de l'Arménie Occidentale trouverait enfin une solution juste.

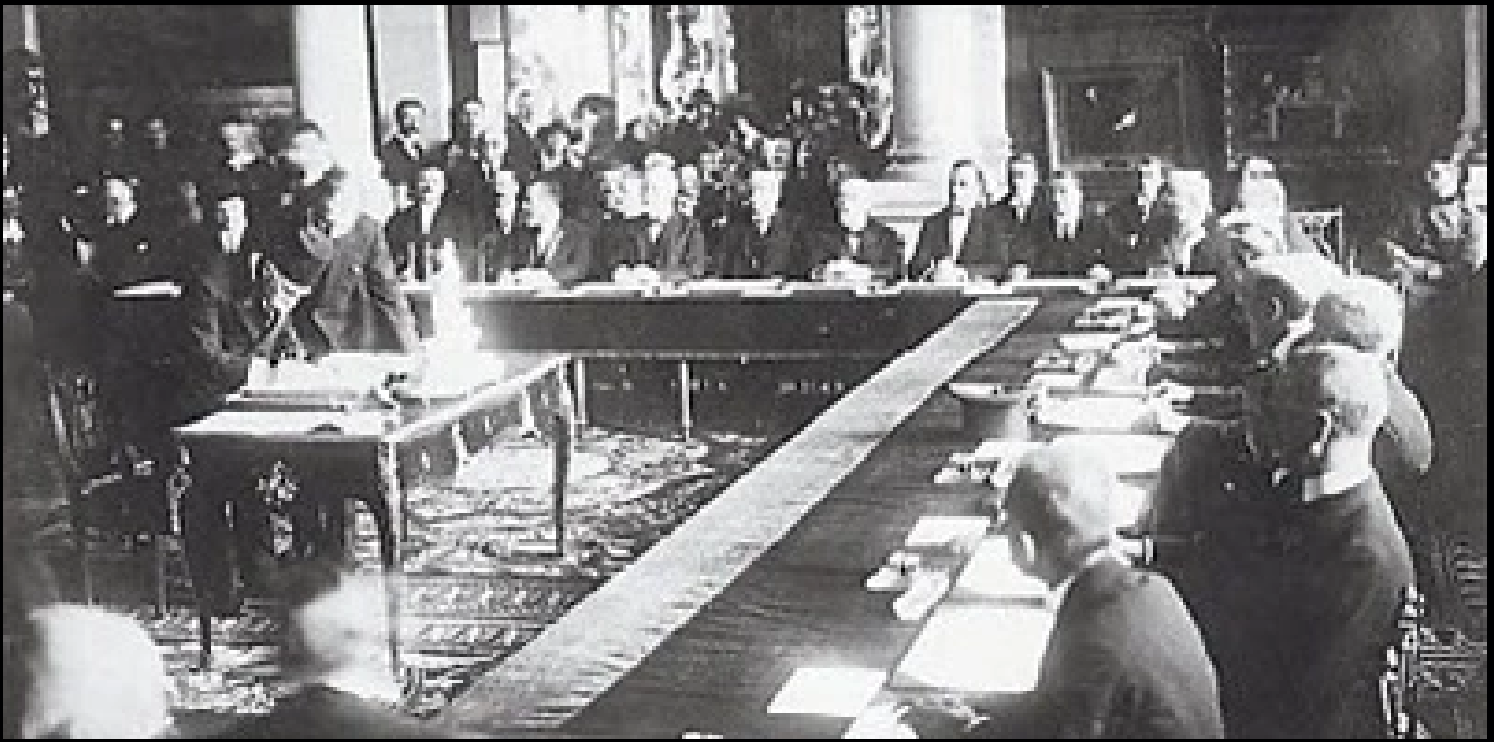
Afin de représenter les intérêts arméniens en Europe en 1918, une délégation arménienne s'est constituée début décembre. Le chef de la délégation de Tiflis était Avetis Aharonyan, les membres étaient Hamo Ohanjanyan et Mikael Papajanyan. Il y avait une autre délégation nationale à Paris dirigée par Poghos Nubar Pacha, créée en novembre en 1912, afin de présenter la question de l'Arménie Occidentale après la guerre des Balkans.

Le voyage de la délégation arménienne en Europe n'a pas été facile, de fin décembre 1919 à près de la moitié du mois de janvier, les membres de la délégation se trouvaient à Tiflis, d'où ils ne pouvaient pas repartir. En raison de la guerre arméno-géorgienne, les autorités géorgiennes et les représentants britanniques n'ont pas préparé les documents nécessaires. Le 9 janvier, seuls Aharonyan et Ohanjanyan se rendront à Polis depuis Batoumi. Mikael Papajanyan reste à Tiflis pour régler ses « affaires familiales » et ne rejoint la délégation qu'en mai. Ce retard, qui avait aussi des raisons personnelles, devient un motif de reproche aux membres de la délégation. Le 4 février 1919, exactement deux mois après sa formation, la délégation arménienne arrive à Paris. Pendant ce temps, la Conférence de Paris détermine quels pays et quels peuples peuvent participer aux sessions et à quel titre. En janvier, le soi-disant Conseil des 10 a été formé, qui comprenait les dirigeants et ministres des Affaires étrangères des États-Unis, de la Grande-Bretagne, de la France, de l'Italie et du Japon.

En avril, le Japon quitte ce groupe, puis l'Italie. Tous les autres, y compris les représentants des pays nouvellement créés, ont participé uniquement aux sessions, au cours desquelles les questions les concernant étaient discutées. Ainsi, la délégation arménienne n'a pas participé aux séances, ce qui a provoqué un profond mécontentement. En arrivant à Paris, Avetis Aharonyan rencontre des personnalités politiques influentes, essayant d'assurer la participation de la délégation arménienne aux séances de l'assemblée. Dans le même temps, les représentants de l'Arménie ont formulé leurs principales revendications et attentes, qui étaient assez ambitieuses.

Les contradictions entre Arméniens d'Arménie Occidentale et Arméniens d'Arménie Orientale, qui se sont manifestées dès le premier jour de la fondation de la République d'Arménie, n'ont pu s'exprimer dans les pratiques des délégations arméniennes. Les deux parties du peuple arménien, séparées par le destin, avaient des idées différentes sur l'état de l'Arménie. Si parmi les Arméniens d'Arménie Orientale dominaient les idées les plus sobres et modérées, alors les Arméniens d'Arménie Occidentale envisageaient les frontières d'un État indépendant principalement en Arménie Occidentale, y compris la Cilicie.

L'article complet est disponible sur le site de la télévision d'Arménie Occidentale.

Poghos Nubar Pacha n'a pas été invité à la session de l'Assemblée, mais quittant Aharonyan, il se précipita vers ses connaissances de la délégation anglaise, rencontra Balfour le ministre britannique des Affaires étrangères, qui présenta le problème par téléphone à Pishon. Ce dernier donna son accord le 26 février 1919, ainsi Aharonyan et Poghos Nubar Pacha se présentèrent à la Conférence de la Paix à Paris. « Pacha m'a demandé qui devait parler en premier : lui ou moi ? » J'ai répondu que ce serait bien si je parlais en premier. J'ai été surpris que Poghos Pacha ait accepté. Sans aucun doute, il attache une importance particulière à parler en dernier, notant que cela est plus approprié à sa position et à son âge. J'ai remarqué à plusieurs reprises que ses paroles sont les suivantes : les questions mineures seront présentées plus tôt », écrit Aharonyan.

Lors de la conférence, Avetis Aharonyan présente la participation du peuple arménien à la Première Guerre mondiale. Poghos Nubar Pacha se concentre principalement sur le parcours de combat de la Légion arménienne, la participation à la bataille de Palestine et les éloges du général Allenby.

Les représentants arméniens ont distribué aux membres de l'Assemblée le mémorandum qu'ils avaient rédigé, dans lequel non seulement les frontières de l'Arménie étaient indiquées, mais la question du mandat était également soulignée. L'Arménie aurait dû être placée sous le mandat collectif des Alliés ou de la Société des Nations pour au moins 20 ans.

Il y avait très peu d'informations en Arménie sur l'évolution des négociations de Paris, ce qui a créé des difficultés pour le pouvoir exécutif. Il s'agissait principalement de publications de presse dont la fiabilité était discutable. Dans ces conditions, le ministère des Affaires étrangères de l'Arménie Orientale n'a pas pu clarifier sa position avec les Géorgiens, les Azerbaïdjanais et les Britanniques. Le 6 mars 1919, Sirakan Tigranyan a télégraphié à Aharonyan de Tiflis, l'informant des événements qui se déroulaient en Transcaucasie. Il demande en même temps des précisions à l'Assemblée de Paris, si possible.

« Nous sommes très privés d'informations ici, nous ignorons ce qui s'est passé à Paris depuis un ou deux mois. Nous ne voulons pas accorder d'importance aux diverses informations journalistiques, pour la plupart, elles sont soit confuses, soit complètement fausses et fabriquées de toutes pièces.

Si rien n'est décidé concernant l'Arménie, n'y a-t-il pas des projets préparatoires, spéculatifs ? Il y a un problème de « candidature » de quels Etats ? Angleterre, Amérique, France ? On dit que l'Angleterre refuse de se charger du « mandat » de l'Arménie, mais est prête à être le soutien de la Géorgie et de Bakou.

L'Amérique était un peu déterminée à prendre sur elle cette difficulté, sur la base que, l'Arménie est avec la Cilicie et que la Géorgie et Bakou lui sont également transmis.

Certains disent que la France a accepté de céder la Cilicie à l'Arménie, tandis que d'autres affirment qu'au contraire, ce n'est pas le cas. Les Britanniques se montrent plutôt favorables à un plan plus « modeste » : l'Arménie sans la Cilicie. »

Même si des informations encourageantes arrivaient de Paris, nombreux étaient ceux qui se méfiaient de l'enthousiasme suscité autour de l'Arménie intégrale, car il existait en Arménie de nombreux territoires « contestés » dont le sort était encore inconnu.

L'ARMÉNIE OCCIDENTALE A ÉTÉ INCLUSE DANS LA LISTE DES PAYS LES PLUS ANCIENS – SOCIÉTÉ

La Revue de la population mondiale a publié un article dans lequel il est mentionné que d'innombrables nations et pays sont apparus et ont disparu au cours des millénaires, mais que certains d'entre eux existent encore aujourd'hui.

Bien que les frontières nationales, les gouvernements au pouvoir et les capitales aient changé, ces pays ont survécu jusqu'à nos jours. La liste comprend la Grèce, la Chine, le Portugal, la France, le Japon, l'Iran, Saint-Marin, l'Éthiopie, l'Égypte. Pour diverses raisons, il est possible de dire exactement lequel des dix pays est le plus ancien. L'Arménie Occidentale figure également à la quatrième place dans la liste des pays les plus anciens. Selon nos recherches notre pays serait encore plus ancien.

Il convient de noter que l'Arménie Occidentale se retrouve dans les anciennes cartes du monde et dans les livres d'histoire. Parfois en tant qu'État indépendant, parfois divisé entre empires voisins, le nom d'Arménie Occidentale est toujours mentionné, depuis les anciennes cartes grecques et romaines jusqu'à aujourd'hui.

La plus ancienne carte géographique du monde qui nous soit parvenue est la carte babylonienne, représentée sur une tablette d'argile. La carte a été trouvée sur le territoire de l'Irak au 19ème siècle. Il est aujourd'hui conservé au British Museum.

La tablette d'argile babylonienne remonte à avant JC. Au VIe siècle. Sur cette carte, Babylone est au centre du monde, et au nord-ouest, l'Arménie Occidentale et la Syrie. Autour d'eux se trouve la « rivière amère ». Il s'avère que l'Arménie Occidentale est le seul des pays modernes représentés sur l'ancienne carte du monde. Cette carte est suivie d'atlas réalisés par les anciens Grecs, sur chacun desquels l'Arménie Occidentale est marquée comme le centre de la civilisation, qui s'étend de la mer Caspienne à la mer Noire. Dans le livre de géographie de Ptolémée, qui vécut au Ier- Au IIe siècle après JC, il existe 8 000 noms de rivières, de villes et de villages, dont 167 appartiennent à l'Arménie occidentale.

L'Arménie Occidentale est également considérée comme le centre du monde sur la carte de l'historien grec Hérodote, sur laquelle, cependant, Marastan (Atrpatakan) est indiqué à la place de Babylone et de l'Assyrie. L'Arménie d'un océan à l'autre est également représentée sur la troisième carte ancienne – l'atlas de Strabon.

32ÈME RÉUNION ZOOM POUR LES CANDIDATS AUX ÉLECTIONS LÉGISLATIVES DE L'ARMÉNIE OCCIDENTALE

ԱՐԵՎՍՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

ԱՐԵՎՍՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ/ԱՐՑԱԽԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

2023թ. դեկտեմբերի կայանալիք ԱԺ ընտրությունների նախընտրական քարոզարշավ

ԱՄՍԱԹԻՎ
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 19
ԺԱՄԸ
20:00 PM PARIS | 22:00 PM YEREVAN

ZOOM
www.WESTERNARMENIATV.COM

32-ՐԴ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԼԵԶՈՒՆ ՀԱՅԵՐԷՆ

Le 19 octobre a eu lieu la 32e réunion Zoom organisée par la Commission électorale de l'Assemblée nationale d'Arménie Occidentale. Le thème de la réunion était « Les élections parlementaires en Arménie Occidentale/Artsakh ». L'orateur principal, Armenag Aprahamian, a souligné que l'Arménie Occidentale n'accepte aucun accord conclu entre d'autres États ou à conclure à partir de maintenant, qui déterminerait le statut de l'Artsakh ou de son peuple. L'Artsakh était, est et restera une province de l'Arménie Occidentale avec son berceau et son peuple autochtone.

Lors de la réunion ZOOM, il a été une fois de plus souligné que l'Arménie était de facto internationalement reconnue sur le territoire de l'Arménie occidentale le 19 janvier 1920. L'État arménien comprend l'Artsakh, le Nakhitchévan, le Javakhk, la République arménienne moderne du Caucase, la Cilicie et, bien sûr, l'Arménie Occidentale. Une référence a également été faite au Traité de Sèvres et à sa signification : les Arméniens devraient exiger des États signataires qu'ils ratifient le Traité de Sèvres.

Les déclarations sur la non-application ou le remplacement du Traité de Sèvres font partie de la politique de déni liée au génocide commis contre le peuple arménien, qui a tué deux millions de personnes.

Lors de la réunion Zoom, il y a également eu une séance de questions-réponses. Le Président Armenag Aprahamian a répondu aux questions des candidats aux élections législatives en Arménie Occidentale.

Résumant la réunion, Armenagk Aprahamian a déclaré qu'il continuerait à protéger les droits des Arméniens d'Artsakh. Vous pouvez voir les détails de la réunion Zoom sur notre page Facebook

HISTOIRE HÉROÏQUE

Le général Smbat Boroyan, surnommé « Makhluto », fait partie de ces rares généraux qui ont grandi au cœur du peuple arménien. Il a reçu sa première éducation sous le règne d'Andranik Pacha, au sein des groupes sacrificiels créés contre l'oppression des tribus kurdes d'Arménie Occidentale et du régime d'Abdulhamid. Après la Première Guerre mondiale, avant que le peuple arménien ne puisse reprendre son souffle et que les troupes russes ne s'installent en Arménie orientale, Andranik Pacha chargea Smbat Boroyan de récupérer des centaines d'orphelins arméniens capturés par les Kurdes. Après le génocide des Arméniens de 1915, le grand Hayduk Makhluto et d'autres ont tenté de sauver les enfants arméniens de l'Arménie Occidentale emmenés vers les déserts de Syrie. Le slogan était également caractéristique : un Arménien, une pièce d'or. » Les Arméniens achetaient les orphelins arméniens qu'ils avaient entre les mains à la suite du génocide en échange d'or auprès des musulmans, en payant une pièce d'or pour chaque Arménien.

Au cours de cette période, lorsque la révolution bolchevique éclata en Russie, Lénine ordonna aux soldats russes de quitter la région de l'Arménie Occidentale, cette retraite se fit au même moment où Lénine signait le décret de reconnaissance de l'autodétermination jusqu'à son indépendance de l'Arménie turque (Arménie Occidentale). Parallèlement l'Arménie russe (Orientale) fut temporairement cédée à la Fédération du Caucase, formée de Turcs tatars du Caucase, de Géorgiens et d'Arméniens. Lorsque la Fédération du Caucase s'est montrée peu présente, les Arméniens ont été laissés seuls dans cette région dispersée, les États-Unis et les États victorieux, ont attribué 160 000 kilomètres de territoire à l'Arménie sous la signature de Wilson, puis ils ont partagé entre eux l'Empire ottoman.

« Alors que l'Empire ottoman était entièrement occupé par les États victorieux qui encerclaient Ankara, le peuple arménien supportait le poids de sa renaissance avec la main légère de Lénine dans la lutte contre les troupes turques. Les troupes turques, avec le soutien matériel et militaire de la Russie bolchevique, n'ont pas pu arracher leurs aspirations aux terres de l'Arménie Occidentale occupée et jeter leur dévolu sur Erevan, aussi l'armée turque qui a rencontré une résistance inattendue, a été vaincue à Sardarapat, puis s'est retirée après, avoir été stoppée à Bash-Abaran. Smbat Boroyan fut l'un des dirigeants de cette glorieuse lutte.

Après cette victoire, le 28 mai 1918, la souveraineté des régions arméniennes a été proclamée à Tiflis. Andranik Pacha s'est opposé aux traités signés par les dirigeants confédérés du gouvernement arménien avec les Turcs et, pour éviter de verser du sang fraternel, il a dissous son armée et est parti pour l'Amérique avec le général Smbat. Smbat Pacha a pris une part active à diverses organisations humanitaires des États-Unis et, avec Andranik Pacha, a fourni toute l'assistance nécessaire à l'Arménie soviétique pour panser les blessures du peuple arménien. Au début de la Grande Guerre Patriotique, ils organisèrent des campagnes d'aide, achetèrent des chars avec l'argent collecté et les envoyèrent en URSS.

Durant la Seconde Guerre mondiale, Makhluto participa également à la lutte contre le fascisme. Il était l'un des combattants de la résistance française. Après la mort d'Andranik Pacha, le général Smbat ne supporta pas le mal du pays et partit pour l'Arménie soviétique, même s'il savait que les bolcheviks pourraient l'arrêter. Durant cette période, il devient le gardien du parc nommé d'après Komitas. À propos, le musée « Zoravar Andranik » du mouvement Fidayin s'y trouve.

Makhluto est mort en mars après avoir été épuisé par les combats.

« Pour ma foi, vous m'enterrez à St. A Etchmiadzine, et pour mon courage, à côté de « Khent », si tu le décides. » Makhlouto

ENFANTS D'ARMÉNIE OCCIDENTALE

MIKAEL GARIKI POGHOSYAN

Mikael Gariki Poghosyan, 19 ans, un conscrit décédé à la suite de l'agression déclenchée par Bakou en septembre 2022, était originaire de la communauté de Nor Geghi de la région de Kotayk, fils unique de la famille. Mikael est né à Nor Geghi, et a fréquenté l'école du village, après avoir terminé la 9ème année, il a été admis au Collège agricole d'État du nom de G. Aghajanyan de Nor Geghi, où il a obtenu un sursis, mais l'ayant refusé, il est allé au service militaire.

Mikael est entré au service militaire en janvier 2022. Au début, il a servi à Goris, peu de temps après, il a été transféré à Khndzoresk, puis à Ishkhanasar. Une fois les six mois terminés et les vacances arrivés, Mikael était constamment encouragé.

Les parents de Mikael Poghosyan n'étaient pas en Arménie, ils travaillaient à l'étranger, si cet incident ne s'était pas produit, son père serait venu une semaine plus tard, ils avaient promis de donner à Mikael une semaine de vacances.

Selon l'épouse de l'oncle du militaire décédé, ils ont recherché Mikael pendant longtemps. Pendant plusieurs jours, les proches de l'unité militaire ont appris que Mikael était vivant, mais ils n'ont pas pu établir de contact avec lui. Dix jours seulement après l'incident, on a appris que Mikael avait été tué. Mikael a parlé à ses parents une heure avant l'attaque ennemie, son humeur était bonne, ses parents n'ont rien remarqué de suspect dans son discours. Les proches ont découvert plus tard que Mikael n'avait pas reculé, qu'il était resté jusqu'à la fin et s'était battu contre le grand nombre de troupes ennemies, ainsi que contre l'équipement militaire utilisé. Mikael Poghosyan, 19 ans, a été enterré au panthéon militaire de Nor Geghi.

SOS GHUKASYAN

Sos Musheghi Ghukasyan est né le 19 janvier 1999 à Chartar. Il était le plus jeune de la famille, mais le plus intelligent, le plus sage, le plus aimé de ses amis, un coup de main pour tout le monde. Après avoir terminé ses études, son métier était déjà clair, militaire. Sos était un véritable héros, poursuivant l'œuvre de son oncle Sos, ne bénéficiant que du respect et de l'amour de son entourage.

Sos Ghukasyan a étudié à l'Académie militaire Vazgen Sargsyan. Diplômé avec mention de l'académie militaire, il se précipita vers son Chartar natal. Selon ses propos, sa place était à Chartar, sur ses terres. Lorsqu'il s'est mis au travail, la guerre de 2020 a commencé. Il a été blessé pendant la guerre de 44 jours. Des amis se souviennent que lorsqu'ils ont appris que Sos était blessé, ils l'ont appelé pour qu'il aille chez le médecin, mais Sos a refusé, affirmant qu'il n'y avait rien de mal et il est retourné en toute hâte à ses positions.

Dans la matinée du 19 septembre 2023, Bakou a accusé l'Armée de défense de l'Artsakh d'avoir mené des opérations de sabotage, à la suite desquelles six Azerbaïdjanais auraient été tués dans deux explosions différentes, puis a annoncé le début des « opérations antiterroristes » en Artsakh.

Et encore une fois, sur la ligne de front de la guerre, le capitaine Sos s'est battu comme un héros et est tombé comme un héros. Il n'a pas laissé ses 5 amis sur le champ de bataille, il les a tous sauvés, mais lui-même est devenu immortel.

CULTURE

LE COMPLEXE MONASTIQUE DE KAVAKAVANK PERD SON ASPECT D'ORIGINE

D'après les vidéos publiées sur Internet par l'un des utilisateurs azerbaïdjanais, on peut voir que des travaux de construction sont en cours sur le territoire du complexe monastique de Kavakavank, situé dans la région occupée de Hadrout. Du 12 au 14 octobre 2020, d'intenses combats ont eu lieu autour de Kavakavank, la zone a été bombardée. L'armée azerbaïdjanaise a utilisé l'église comme base militaire, ce qui a considérablement endommagé ou détruit les ornements de la structure et les inscriptions arméniennes. Il n'y avait aucune information sur l'état de l'église après la guerre de 44 jours jusqu'à ce que ces vidéos fassent surface.

On peut voir sur la vidéo que l'église et ses environs ont été considérablement endommagés par les bombardements ennemis, qu'il y a des parties effondrées, des pierres tombées et éparpillées et que le toit est endommagé. Ces dégâts n'étaient pas présents avant la guerre de 2020. En outre, comme le montre la vidéo, les soldats, qui utilisaient l'église comme base militaire, ont laissé des dizaines d'écrits en azerbaïdjanais dans différentes parties de l'église. Le khachkar dédié à la mémoire des combattants de la liberté qui ont libéré la région, installé en 1995 à côté de l'église, a disparu. Il est fort possible que le khachkar ait été détruit par l'armée azerbaïdjanaise. Notons que la partie azerbaïdjanaise ne cache pas sa grande attitude envers les croix, les khachkars, les divers mémoriaux, ainsi que les églises nouvellement construites érigées de ce côté depuis 1994. On peut voir sur la vidéo que la partie azerbaïdjanaise a nivelé la zone autour de l'église et effectué des travaux de terrassement.

À en juger par l'équipement vu dans la vidéo, une nouvelle route pavée est en cours de construction jusqu'à l'église. Les travaux à l'intérieur de l'église et sur le porche sont plus inquiétants. À en juger par la vidéo, le porche est considérablement endommagé et les moulures ornées ont presque disparu. Et bien sûr, c'est une astuce de propagande bon marché, dans le milieu arménien, de qualifier d'église l'église construite par les Arméniens en 1742 et portant des inscriptions arméniennes.

Il convient de noter que selon la convention de La Haye de 1954 « Sur la protection des valeurs culturelles en cas de conflit armé », de son supplément de 1954 et des protocoles de 1999, il est interdit d'utiliser la valeur culturelle définie par la convention à des fins militaires.

L'article 6 du deuxième protocole de La Haye de 1999, interdit de transformer des valeurs culturelles en objets militaires ou de les utiliser à des fins pouvant les exposer au risque d'être détruites ou endommagées. Et selon les points c et d de l'article 15 du deuxième protocole, un tel acte est qualifié de crime de guerre. Lorsque le patrimoine culturel est utilisé à des fins militaires, il est privé de sa protection supplémentaire définie par la convention ci-dessus et devient un bien civil.

L'ERMITAGE EST EN DANGER

Le palais Tukhnakal est situé à 1 km à l'est du village de Moskhmhat, dans la région d'Askeran en Artsakh et à 800 mètres au sud-est du monastère de Ghevondiat. Le bâtiment est situé dans le village de Tukhnakal, dans la province historique de Varanda, sur le flanc d'une montagne, à proximité de la forêt.

Le palais a été construit à la fin du XVIIIe siècle. Les informations historiques sur le village et le château n'ont pas été conservées. Les habitants des villages voisins attribuent le domaine aux Melik-Dolukhanyan. Le nom de famille Dolukhanyan est absent dans les sources historiques de la région de Melik, mais deux inscriptions du XIXe siècle documentent la position élevée et le pouvoir des Melik-Dolukhanyan dans la province de Varanda. Le bâtiment est construit en pierre calcaire brute locale. Les exceptions sont les bordures de l'entrée, les fenêtres, la cheminée et les arches.

Le palais de Tukhnakal n'a pas été endommagé pendant la guerre d'Artsakh, mais après l'occupation azerbaïdjanaise, la partie azerbaïdjanaise effectue des travaux de « construction » à proximité du complexe, et le nivellement du terrain par des bulldozers a atteint la zone de protection du complexe. Ceci est documenté par les images satellites obtenues par Caucasus Heritage Watch

Selon la Convention pour la protection des biens culturels en cas de conflit armé de 1954 et le Premier Protocole qui y est annexé, la puissance occupante dans les territoires occupés est tenue d'interdire, de prévenir et, si nécessaire, de perturber le vol, le vol ou le détournement des biens culturels, ainsi que tout acte de vandalisme à leur rencontre.

Selon la même convention, en outre, l'article 9(c) du Deuxième Protocole de 1999 interdit toute transformation de la valeur culturelle, ainsi que tout changement dans la manière de l'utiliser, qui vise à cacher ou à détruire des valeurs culturelles, historiques ou scientifiques.

Aussi l'UNESCO, l'ICOMOS et d'autres documents du patrimoine culturel interdisent toute modification de la forme, des éléments, de la fonction, de la nature externe et interne du patrimoine, qui porte atteinte aux principes fondamentaux internationaux d'authenticité, d'intégrité, d'importance culturelle et d'exclusivité de la préservation du patrimoine.

À PROPOS DE LA TOMBE MUSULMANE EN ARMÉNIE ORIENTALE

L'archéologue azerbaïdjanais Sabuhi Huseinov fait souvent référence à la tombe musulmane découverte accidentellement en 2001 lors des travaux de construction dans le centre d'Erevan, qui a été fouillée la même année par l'archéologue Husik Melkonyan et mesurée par l'architecte Artak Ghulyan.

Sabuhi Huseinov, faisant largement référence au mausolée, transmet ses pensées anti-arméniennes préférées, comme si les archéologues et chercheurs arméniens avaient caché l'existence du mausolée à la communauté scientifique et même à la société arménienne après la découverte du mausolée. L'archéologue azerbaïdjanais tente de présenter le mausolée comme un élément caractéristique de la culture azerbaïdjanaise et explique que la pensée scientifique arménienne l'a spécifiquement caché et, dans certains cas, l'a présenté comme mongol pour cacher la réalité indésirable.

Dans un autre article, il déclare qu'il n'existe même aucune publication scientifique sur cette tombe et qu'il l'a découverte par hasard grâce à une vidéo d'information tournée en 2001, à laquelle il renvoie. Il présente la combinaison d'inscriptions arméniennes et arabes sur la tombe fouillée comme une fraude ouverte et une déformation de la réalité de la part de la partie arménienne. Huseinov note également que les Arméniens ont construit une boîte de nuit sur les ruines d'un bâtiment spécialement caché et censé être un sanctuaire pour les Azerbaïdjanais.

Sans faire référence à des déclarations aussi absurdes de l'archéologue azerbaïdjanais, rappelons que la tombe a été découverte lors des travaux de construction à réaliser dans le sous-sol du club déjà existant et en activité. Les travaux ont été arrêtés et des fouilles ont été effectuées. L'archéologue Husik Melkonyan, qui a mené les fouilles, a fait référence à cette tombe dans des articles scientifiques. Le mausolée musulman d'Erevan a été mentionné et décrit par d'autres chercheurs arméniens.

Par exemple, l'architecte Leonid Bretanitsky, qui a décrit plus en détail le mausolée musulman de Khachen, a vu des similitudes évidentes entre ce mausolée et l'église-mausolée d'Eghvard. L'architecte de l'église-tombe sacrée Astsvatsatsin de Yeghvard, construite en 1301, était Shahik Vardpet, comme en témoigne l'inscription sur l'une des fenêtres.

L'existence du tombeau n'est pas non plus un secret pour le public, il n'a jamais été caché, divers chercheurs arméniens ont évoqué ce monument dans leurs interviews et posts sur les réseaux sociaux.

La pensée scientifique arménienne n'a jamais caché ni rejeté les relations de la culture arménienne avec les cultures chrétienne, islamique et autres des peuples voisins. Grâce à ces interactions, chacun d'eux a acquis de nouvelles caractéristiques, enrichies de nouvelles réalisations. Les tombeaux musulmans et autres monuments d'Erevan, Khachen et Vanosai en sont la meilleure preuve.

LA TÉLÉVISION D'ARMÉNIE OCCIDENTALE, FIDÈLE À SES PRINCIPES ET À SES TÉLÉSPECTATEURS, POURSUIT SON TRAVAIL ININTERROMPU AVEC DE NOUVELLES APPROCHES. COMME VOUS LE SAVEZ DÉJÀ, NOTRE TÉLÉVISION NE FAIT PAS D'AUTOPROMOTION, ELLE DIFFUSE PRINCIPALEMENT DES CONTEXTES POLITIQUES ET AUTRES LIÉS À L'HISTOIRE, AU PRÉSENT ET À L'AVENIR DE L'ARMÉNIE OCCIDENTALE, AINSI QUE DES INFORMATIONS SOULEVANT DIVERSES QUESTIONS.

NOUS PRÉSENTONS ÉGALEMENT LA TRANSITION POLITIQUE DU PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE D'ARMÉNIE OCCIDENTALE, DU GOUVERNEMENT, DE L'ASSEMBLÉE NATIONALE ET D'AUTRES STRUCTURES DE MANIÈRE TRANSPARENTE ET ACCESSIBLE. CHERS COMPATRIOTES, AVEC VOTRE SOUTIEN, LES POSSIBILITÉS DE NOTRE TÉLÉVISION SERONT ENCORE ÉLARGIES ET RENFORCÉES. NOUS SOMMES FORTS ENSEMBLE.

BANQUE DU BÉNÉFICIAIRE : 18206

SWIFT : AGRIFRPP882

IBAN : FR76 1820 6001 6060 2410 5442 422

BÉNÉFICIAIRE : ASSEMBLÉE DES ARMÉNIENS (AAAO)

**WESTERN
ARMENIA**

Ce journal hebdomadaire est publié sous les auspices de la télévision d'État d'Arménie Occidentale.
Tous les droits d'auteur sont réservés.

<https://westernarmeniatv.com/>
info@western-armenia.eu

MISSION OF THE PRESIDENT OF WESTERN ARMENIA TO THE REGIONS OF EASTERN ARMENIA

President of Western Armenia Armenag Aprahamian, Prime Minister Seda Melikyan and Speaker of the National Assembly Nelly Harutyunyan carried out a two-day mission to the regions of Eastern Armenia.

On October 13 and 14, they paid a two-day visit to the Vayots Dzor and Gegharkunik regions. On October 13, they went to the village of Artabuk of the Yeghegis community, where they paid tribute to Norayr Soghomonyan, son of Western Armenia, hero who died during the 44-day war, who received as posthumously the high title of citizen of Western Armenia, and the house museum named after Norayr Soghomonyan, where the flag of Western Armenia flies.

They took note in the memorial book, got acquainted with the details of the hero's life and understood what system of values is formed in today's heroic youth, who do not hesitate for a second to sacrifice their lives for the good of the homeland and the value of a system of which they are the bearers.

It was with a great feeling of pride that they returned to Yerevan, aware that the Defenders of the Fatherland always remain firmly in their positions.

On October 14, Mr. Aprahamian, Ms. Melikyan and Ms. Harutyunyan visited Mets Masrik village of Gegharkunik region.

They became familiar with the life of the border village, the daily life of schoolchildren. In the second primary school of Mets Masrik, whose painting class is sponsored by the government of Western Armenia, represented by the Ministry of Foreign Affairs Ms.

Lydia Margossian. They got acquainted with the works of the children of the drawing group, mainly those who are expected to participate in the interregional competition at the end of November this year.

Mets Masrik is also a border village and has its own characteristics, specific to all similar villages. They have studied in detail all the issues that concern them. Encouraged by the children's obvious optimism for the future, they returned to Yerevan, bringing with them their message and their promise.

ARMENIANS HAVE THE CLOSEST MATCH TO URARTIAN DNA HISTORY

A very interesting series of articles by Joseph Lazaridis and David Reich, major authors of ancient genetics, has been published in the journal Science. The series of articles was titled "Genetic History of the Southern Arc, a Bridge Between Western Asia and Europe". In the series of articles, Reich and Lazaridis came to the conclusion that the language pre -Indo-European must not have originated on the steppe, as previously thought, but somewhere in the Armenian highlands.

This series of studies led Turkish scientists to publish studies on Urartian (Araratian) DNA from Van (Tushpai). Western Armenian television has repeatedly stated that the DNA of Van, the center of the Urartu (Ararat) kingdom, perfectly matches that of Armenians. However, despite numerous excavations of Urartian remains, Turkish authorities are reluctant to disclose genetic data. However, after this "noise", they finally did it. They prepared five research papers on the Urartian period. The results are more impressive than we could have expected. It is clear from the studies that the Van Urartians do not differ from modern Armenians.

As you can see from the PCA chart above of various Middle Eastern populations, the ancient Urartians of Van are indistinguishable from modern Armenians. We can also confirm these results using the G25 Vahaduo genetic calculator, where we can see the genetic distance of different groups from each other. The lower the number, the closer they are genetically.

As you can see, of all the populations, Van's Urartian DNA is closest to the modern Armenian population. They are literally indistinguishable. In particular, the Armenians of Urfa, Karin and Caesarea (former name of Little Hayk, Mazhak) are very close to the Middle Urartians of Van.

It should also be noted that modern Armenians are closest to the ancient population of the Urartians of Van. All this constitutes undeniable proof that as far as the genetic argument is concerned, there should be so far no doubt that the Urartians were just Iron Age Armenians and nothing other.

Distance to: TUR_E_Van_Urartian	
0.01369650	Armenian_Urfa
0.01511709	Armenian_Erzurum
0.01609091	Armenian_Gesaria
0.01761709	Georgian_Jew
0.01803808	Armenian_Aintab
0.01880663	Assyrian
0.02348870	Armenian_Syunik
0.02406476	Mountain_Jew
0.02652215	Iranian_Jew
0.02760591	Kurdish_Jew
0.02761129	Mountain_Jew_o
0.02879909	Turkish_Trabzon
0.02923848	Armenian_Javakheti_Catholic
0.03047821	Greek_Cappadocia
0.03058829	Iraqi_Jew
0.03175333	Armenian_Gharadagh
0.03283612	Greek_Trabzon
0.03317172	Armenian_Diyarbakir
0.03382700	Armenian_Van
0.03620610	Armenian_Ashtarak
0.03653568	Druze
0.03663049	Armenian_Hemsheni
0.03684360	Lebanese_Druze
0.03777630	Greek_Central_Anatolia
0.03958298	Udi

ON THE QUESTION OF THE ARMENIANS OF WESTERN ARMENIA

The closer the defeat of Ottoman Turkey in the First World War came, the more he realized the possible consequences of all this and was forced to accept the existence of an independent Armenia, provided that it was within within the borders of Armenia, the South Caucasus and not in Western Armenia. Its goal was to separate Western and Eastern Armenia once and for all, to put an end to the interference of the great powers in the internal affairs of the Turkish government, using the question of the Armenians of Western Armenia as a pretext. to try to consider the question “resolved” and to prevent a possible request for autonomy or reforms for the Armenians of Western Armenia during the future international meeting of the Entente Powers.

Meanwhile, the Ottoman government, before convening various assemblies, had long been implementing its traditional policy aimed at rapidly and fundamentally changing the demographic composition of Western Armenia in order to Turkify it, that is, to exclude the return of refugees from Western Armenia who were dispossessed due to the genocide to their original homes and settle in Transcaucasian Western Armenia and to inform Muslims in other regions and the international community that it There is no region in Western Armenia where Armenians are in the majority.

Even after the depopulation of Western Armenia (around 500,000 immigrants from Western Armenia had accumulated in Eastern Armenia), the Ottoman political and military leaders organized a fake referendum with pressure and threat of force against the Christian population to show to the international community that the Armenians are there. a national minority. In fact, their official position was to no longer allow the return of Armenians from Western Armenia to Western Armenia.

1919-2023

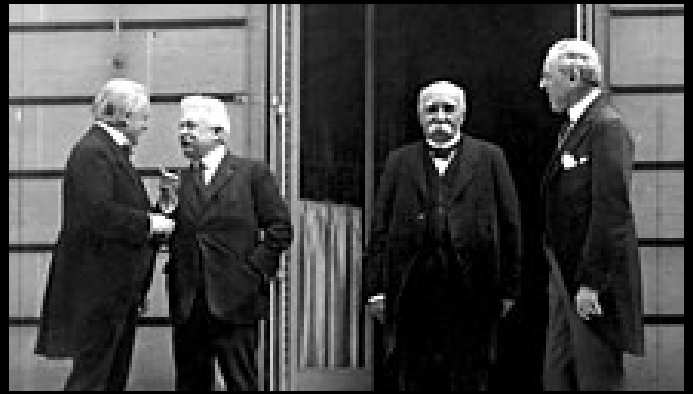
LESSONS NOT LEARNED FROM HISTORY

On January 18, 1919, the Peace Assembly began functioning in Paris, which was supposed to resolve international, territorial, national and other problems caused by the First World War. Armenians had high hopes for the Peace Conference and hoped that the question of Western Armenia would finally find a just solution.

In order to represent Armenian interests in Europe in 1918, an Armenian delegation was formed in early December. The head of the Tiflis delegation was Avetis Aharonyan, the members were Hamo Ohanjanyan and Mikael Papajanyan. There was another national delegation in Paris led by Poghos Nubar Pasha, established in November 1912, in order to present the question of Western Armenia after the Balkan War.

The trip of the Armenian delegation to Europe was not easy, from the end of December 1919 to almost half of January, the members of the delegation were in Tiflis, from where they could not leave. Due to the Armenian-Georgian War, the Georgian authorities and British representatives did not prepare the necessary documents. On January 9, only Aharonyan and Ohanjanyan will travel to Polis from Batumi. Mikael Papajanyan remains in Tiflis to settle his "family matters" and only joins the delegation in May. This delay, which also had personal reasons, became a reason for reproaching the members of the delegation.

On February 4, 1919, exactly two months after its formation, the Armenian delegation arrived in Paris. Meanwhile, the Paris Conference determines which countries and peoples can participate in the sessions and in what capacity. In January, the so-called Council of 10 was formed, which included the leaders and foreign ministers of the United States, Great Britain, France, Italy and Japan. In April, Japan leaves this group, then Italy.

All others, including representatives of the newly created countries, participated only in the sessions, during which issues concerning them were discussed. Thus, the Armenian delegation did not participate in the sessions, which caused deep discontent. Arriving in Paris, Avetis Aharonyan meets with influential political figures, trying to ensure the participation of the Armenian delegation in the assembly sessions. At the same time, the representatives of Armenia formulated their main demands and expectations, which were quite ambitious.

The contradictions between Armenians of Western Armenia and Armenians of Eastern Armenia, which were manifested from the first day of the founding of the Republic of Armenia, could not be expressed in the practices of the Armenian delegations. The two parts of the Armenian people, separated by fate, had different ideas about the state of Armenia. If among the Armenians of Eastern Armenia the most sober and moderate ideas dominated, then the Armenians of Western Armenia envisaged the borders of an independent state mainly in Western Armenia, including Cilicia.

The full article is available on the Western Armenia Television website.

WESTERN ARMENIA WAS INCLUDED IN THE LIST OF OLDEST COUNTRIES

The World Population Review published an article in which it was mentioned that countless nations and countries have come and gone over the millennia, but some of them still exist today. Although national borders, ruling governments and capitals have changed, these countries have survived to the present day. The list includes Greece, China, Portugal, France, Japan, Iran, San Marino, Ethiopia, Egypt. For various reasons, it is possible to say exactly which of the ten countries is the oldest. Western Armenia is also in fourth place in the list of oldest countries. According to our research our country is even older.

It should be noted that Western Armenia is found in old world maps and history books. Sometimes as an independent state, sometimes divided between neighboring empires, the name Western Armenia is always mentioned, from ancient Greek and Roman maps until today.

The oldest geographical map of the world that has come down to us is the Babylonian map, depicted on a clay tablet. The map was found on the territory of Iraq in the 19th century. It is now kept in the British Museum.

The Babylonian clay tablet dates back to BC. In the 6th century On this map, Babylon is in the center of the world, and to the northwest, Western Armenia and Syria. Around them is the “bitter river”. It turns out that Western Armenia is the only one of the modern countries depicted on the ancient world map. This map is followed by atlases made by the ancient Greeks, on each of which Western Armenia is marked as the center of civilization, stretching from the Caspian Sea to the Black Sea. In the geography book of Ptolemy, who lived in the 1st-2nd century AD, there are 8,000 names of rivers, towns and villages, of which 167 belong to Western Armenia.

Western Armenia is also considered the center of the world on the map of the Greek historian Herodotus, on which, however, Marastan (Atrpatakan) is indicated instead of Babylon and Assyria. Armenia from coast to coast is also depicted on the third ancient map – Strabo’s atlas.

32ND ZOOM MEETING FOR CANDIDATES FOR THE LEGISLATIVE ELECTIONS OF WESTERN ARMENIA

ԱՐԵՎՍՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

ԱՐԵՎՍՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ/ԱՐՑԱԽԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

2023թ. դեկտեմբերի կայանալիք ԱԺ ընտրությունների նախընտրական քարոզարշավ

ԱՄՍԱԹԻՎ
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 19

ԺԱՄԸ
20:00 PM PARIS | 22:00 PM YEREVAN

ZOOM

www.WESTERNARMENIATV.COM

32-ՐԴ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԼԵԶՈՒՆ ՀԱՅՏԵՐԷՆ

On October 19, the 32nd Zoom meeting organized by the Election Commission of the National Assembly of Western Armenia took place.

The theme of the meeting was “Parliamentary elections in Western Armenia/Artsakh”. The keynote speaker, Armenag Aprahamian, emphasized that Western Armenia does not accept any agreements concluded between other states or to be concluded from now on, which would determine the status of Artsakh or its people. Artsakh was, is and will remain a province of Western Armenia with its cradle and its indigenous people.

At the ZOOM meeting, it was once again emphasized that Armenia was de facto internationally recognized on the territory of Western Armenia on January 19, 1920. The Armenian state includes Artsakh, Nakhchivan, Javakhk , the modern Armenian Republic of the Caucasus, Cilicia and, of course, Western Armenia. Reference was also made to the Treaty of Sèvres and its meaning: Armenians should demand that signatory states ratify the Treaty of Sèvres.

Statements on the non-application or replacement of the Treaty of Sèvres are part of the policy of denial linked to the genocide committed against the Armenian people, which killed two million people.

During the Zoom meeting, there was also a question and answer session. President Armenag Aprahamian answered questions from candidates for the parliamentary elections in Western Armenia.

Summing up the meeting, Armenagk Aprahamian said he would continue to protect the rights of Armenians in Artsakh. You can view Zoom meeting details on our Facebook page

HEROIC STORY

General Smbat Boroyan, nicknamed “Makhluto”, is one of those rare generals who grew up in the heart of the Armenian people. He received his first education during the reign of Andranik Pasha, within the sacrificial groups created against the oppression of the Kurdish tribes of Western Armenia and the Abdulhamid regime. After World War I, before the Armenian people could catch their breath and Russian troops moved into Eastern Armenia, Andranik Pasha tasked Smbat Boroyan with recovering hundreds of Armenian orphans captured by the Kurds. After the Armenian genocide of 1915, the great Hayduk Makhluto and others attempted to save the Armenian children of Western Armenia being taken to the deserts of Syria. The slogan was also characteristic: one Armenian, one gold coin. » Armenians bought the Armenian orphans they had in their hands following the genocide in exchange for gold from Muslims, paying one gold coin for each Armenian.

During this period, when the Bolshevik revolution broke out in Russia, Lenin ordered Russian soldiers to leave the region of Western Armenia, this retreat took place at the same time when Lenin signed the decree recognizing self-determination until its independence from Turkish Armenia (Western Armenia). At the same time Russian Armenia (Eastern Armenia) was temporarily ceded to the Caucasian Federation, made up of Caucasian Tatar Turks, Georgians and Armenians.

When the Caucasus Federation showed little presence, the Armenians were left alone in this dispersed region, the United States and the victorious states, allocated 160,000 kilometers of territory to Armenia under the signature of Wilson, then they divided the Ottoman Empire between them.

While the Ottoman Empire was fully occupied by the victorious states encircling Ankara, the Armenian people bore the brunt of their revival with the light hand of Lenin in the fight against Turkish troops. The Turkish troops, with the material and military support of Bolshevik Russia, were unable to wrest their aspirations from the lands of occupied Western Armenia and set their sights on Yerevan, also the Turkish army which encountered unexpected resistance, was defeated at Sardarapat, then withdrew after being stopped at Bash-Abaran. Smbat Boroyan was one of the leaders of this glorious struggle.

After this victory, on May 28, 1918, the sovereignty of the Armenian regions was proclaimed in Tiflis. Andranik Pasha opposed the treaties signed by the confederate leaders of the Armenian government with the Turks and, to avoid shedding fraternal blood, he disbanded his army and left for America with General Smbat. Smbat Pasha took an active part in various humanitarian organizations of the United States and, together with Andranik Pasha, provided all necessary assistance to Soviet Armenia to heal the wounds of the Armenian people. At the beginning of the Great Patriotic War, they organized aid campaigns, bought tanks with the collected money and sent them to the USSR. During the Second World War, Makhluto also participated in the fight against fascism. He was one of the French resistance fighters. After the death of Andranik Pasha, General Smbat could not bear the homesickness and left for Soviet Armenia, even though he knew that the Bolsheviks could arrest him. During this period, he became the guardian of the park named after Komitas. By the way, the “Zoravar Andranik” museum of the Fidayin movement is located there.

Makhluto died in March after being exhausted by the fighting.

“For my faith, you will bury me in St. A Etchmiadzin, and for my courage, next to “Khent”, if you decide.” Makhluto

CHILDREN OF WESTERN ARMENIA

MIKAEL GARIKI POGHOSYAN

Mikael Gariki Poghosyan, 19, a conscript who died following the aggression unleashed by Baku in September 2022, was from the Nor Geghi community of the Kotayk region, the only son of the family. Mikael was born in Nor Geghi, and attended the village school, after completing the 9th grade, he was admitted to the State Agricultural College named after G. Aghajanyan of Nor Geghi, where he received a deferment, but having refused it, he went into military service.

Mikael entered military service in January 2022. At first he served in Goris, soon after he was transferred to Khndzoresk, and then to Ishkhanasar. Once the six months were over and the holidays arrived, Mikael was constantly encouraged.

Mikael Poghosyan's parents were not in Armenia, they were working abroad, if this incident had not happened, his father would have come a week later, they promised to give Mikael a week's vacation.

According to the wife of the deceased soldier's uncle, they searched for Mikael for a long time. For several days, relatives in the military unit learned that Mikael was alive, but they could not establish contact with him. Just ten days after the incident, it became known that Mikael had been killed. Mikael spoke to his parents an hour before the enemy attack, his mood was good, his parents did not notice anything suspicious in his speech. Relatives later found out that Mikael did not back down, stayed until the end and fought against the large number of enemy troops, as well as the military equipment used. Mikael Poghosyan, 19, was buried at the Nor Geghi military pantheon.

SOS GHUKASYAN

Sos Musheghi Ghukasyan was born on January 19, 1999 in Chartar. He was the youngest in the family, but the smartest, the wisest, the most beloved of his friends, a helping hand to everyone. After finishing his studies, his profession was already clear, military.

Sos was a true hero, continuing the work of his uncle Sos, enjoying nothing but the respect and love of those around him. Sos Ghukasyan studied at the Vazgen Sargsyan Military Academy. Having graduated with honors from the military academy, he rushed to his native Chartar.

According to him, his place was in Chartar, on his land. When he got to work, the war of 2020 began. He was injured during the 44 Day War. Friends recall that when they learned that Sos was injured, they called him to go to the doctor, but Sos refused, saying there was nothing wrong and returned to all haste to his positions.

On the morning of September 19, 2023, Baku accused the Artsakh Defense Army of carrying out sabotage operations, as a result of which six Azerbaijanis were allegedly killed in two different explosions, and then announced the start of "anti-terrorist operations" in Artsakh.

And once again, on the front lines of war, Captain Sos fought like a hero and fell like a hero. He didn't leave his 5 friends on the battlefield, he saved them all, but he himself became immortal.

CULTURE

THE KAVAKAVANK MONASTERY COMPLEX

LOSES ITS ORIGINAL APPEARANCE

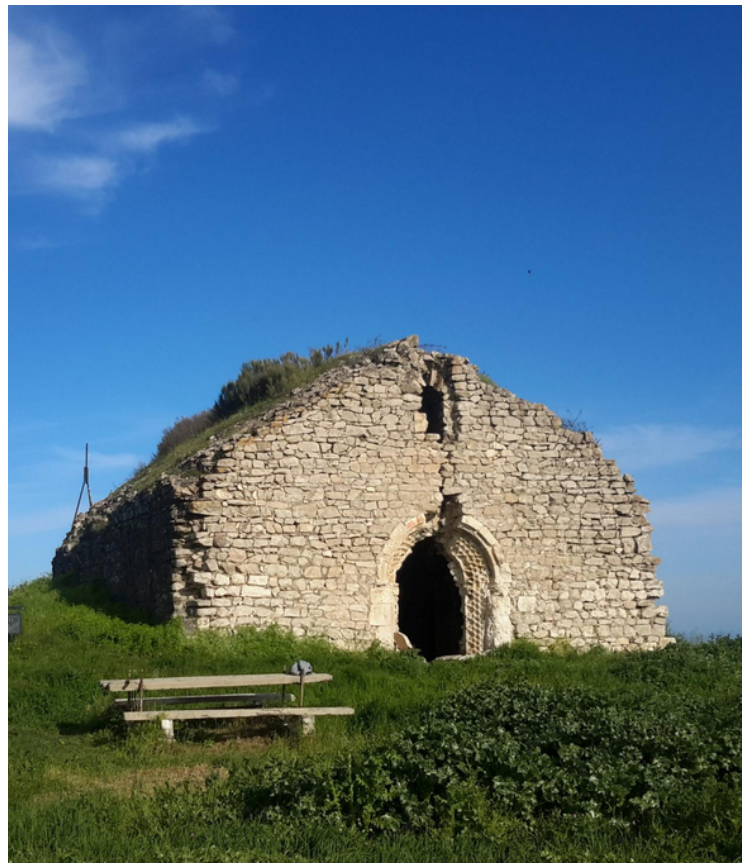
According to the videos posted on the Internet by one of the Azerbaijani users, it can be seen that construction work is underway on the territory of the Kavakavank monastic complex, located in the occupied Hadrut region. From October 12 to 14, 2020, intense fighting took place around Kavakavank, the area was bombarded. The Azerbaijani army used the church as a military base, which significantly damaged or destroyed the structure's ornaments and Armenian inscriptions. There was no information on the condition of the church after the 44-day war until these videos surfaced.

It can be seen from the video that the church and its surroundings have been significantly damaged by enemy shelling, there are collapsed parts, fallen and scattered stones and the roof is damaged. This damage was not present before the 2020 war. In addition, as the video shows, the soldiers, who used the church as a military base, left dozens of writings in Azerbaijani in different parts of the church. The khachkar dedicated to the memory of the freedom fighters who liberated the region, installed in 1995 next to the church, has disappeared. It is quite possible that the khachkar was destroyed by the Azerbaijani army. Let us note that the Azerbaijani side does not hide its great attitude towards crosses, khachkars, various memorials, as well as newly built churches erected on this side since 1994. It can be seen from the video that the Azerbaijani side has leveled the area around of the church and carried out earthworks.

Judging by the equipment seen in the video, a new paved road is being built to the church. The work inside the church and on the porch is more worrying. Judging from the video, the porch is significantly damaged and the ornate moldings are almost gone. And of course, it is a cheap propaganda trick in Armenian circles to call the church built by the Armenians in 1742 and bearing Armenian inscriptions a church.

It should be noted that according to the 1954 Hague Convention "On the Protection of Cultural Values in the Event of Armed Conflict", its 1954 Supplement and the 1999 Protocols, it is prohibited to use the cultural value defined by the convention for military purposes.

Article 6 of the Second Hague Protocol of 1999 prohibits transforming cultural values into military objects or using them for purposes that could expose them to the risk of being destroyed or damaged. And according to points c and d of Article 15 of the Second Protocol, such an act is qualified as a war crime. When cultural heritage is used for military purposes, it is deprived of its additional protection defined by the convention above and becomes civilian property.

THE HERMITAGE IS IN DANGER

Tukhnakal Palace is located 1 km east of the village of Moskhmhat, Askeran region of Artsakh and 800 meters southeast of Ghevondiat's Monastery. The building is located in the village of Tukhnakal, in the historic province of Varanda, on the side of a mountain, close to the forest.

The palace was built at the end of the 18th century. Historical information about the village and the castle has not been preserved. Residents of neighboring villages attribute the estate to the Melik-Dolukhanyan.

The surname Dolukhanyan is absent in historical sources from the Melik region, but two 19th-century inscriptions document the high position and power of the Melik-Dolukhanyan in the Varanda province. The building is constructed of local raw limestone. Exceptions are entryway surrounds, windows, fireplace and arches.

The Tukhnakal Palace was not damaged during the Artsakh War, but after the Azerbaijani occupation, the Azerbaijani side is carrying out "construction" work near the complex, and the leveling of the land by bulldozers has reached the protection zone of the complex. This is documented by satellite images obtained by Caucasus Heritage Watch

According to the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict of 1954 and the First Protocol annexed thereto, the occupying power in the occupied territories is obliged to prohibit, prevent and, if necessary, disrupt theft, the theft or misappropriation of cultural property, as well as any act of vandalism against them.

According to the same convention, furthermore, Article 9(c) of the Second Protocol of 1999 prohibits any transformation of cultural value, as well as any change in the manner of its use, which aims to hide or destroy cultural values, historical or scientific.

Also UNESCO, ICOMOS and other cultural heritage documents prohibit any modification of the form, elements, function, external and internal nature of the heritage, which undermines the international fundamental principles of authenticity, integrity, cultural significance and exclusivity of heritage preservation.

ABOUT THE MUSLIM GRAVE IN EASTERN ARMENIA

Azerbaijani archaeologist Sabuhi Huseinov often refers to the Muslim tomb accidentally discovered in 2001 during construction work in central Yerevan, which was excavated in the same year by archaeologist Husik Melkonyan and measured by architect Artak Ghulyan.

Sabuhi Huseinov, widely referring to the mausoleum, conveys his favorite anti-Armenian thoughts, as if Armenian archaeologists and researchers hid the existence of the mausoleum from the scientific community and even Armenian society after the discovery of the mausoleum.

The Azerbaijani archaeologist attempts to present the mausoleum as a characteristic element of Azerbaijani culture and explains that Armenian scientific thought specifically hid it and, in some cases, presented it as Mongolian to hide the unwanted reality. In another article he states that there are not even any scientific publications on this tomb and that he discovered it by chance thanks to an information video filmed in 2001, to which he links.

He presents the combination of Armenian and Arabic inscriptions on the excavated tomb as an open fraud and distortion of reality on the part of the Armenian side. Huseinov also notes that the Armenians built a nightclub on the ruins of a specially hidden building meant to be a sanctuary for Azerbaijanis.

Without referring to such absurd statements of the Azerbaijani archaeologist, let us recall that the grave was discovered during the construction work to be carried out in the basement of the already existing and active club. Work was stopped and excavations were carried out. Archaeologist Husik Melkonyan, who led the excavations, referred to this tomb in scientific articles. The Muslim mausoleum in Yerevan has been mentioned and described by other Armenian researchers.

For example, the architect Leonid Bretanitsky, who described the Muslim mausoleum in Khachen in more detail, saw obvious similarities between this mausoleum and the Eghvard church-mausoleum. The architect of the sacred Astsvatsatsin tomb church of Yeghvard, built in 1301, was Shahik Vardpet, as evidenced by the inscription on one of the windows.

The existence of the tomb is also not a secret for the public, it was never hidden, various Armenian researchers spoke about this monument in their interviews and posts on social networks.

Armenian scientific thought has never hidden or rejected the relations of Armenian culture with Christian, Islamic and other cultures of neighboring peoples. Thanks to these interactions, each of them acquired new characteristics, enriched with new achievements. Muslim tombs and other monuments in Yerevan, Khachen and Vanosai are the best proof of this.

DEAR COMPATRIOTS, WESTERN ARMENIA TELEVISION DOES NOT ENGAGE IN SELF-PROMOTION. THE LEADERSHIP OF WESTERN ARMENIA, REMAINING TRUE TO ITS IDEA AND PRINCIPLES, CONTINUES THROUGH TELEVISION AND OTHER MEDIA PLATFORMS TO PRESENT EVENTS RELATED TO THE HISTORY, PRESENT AND FUTURE OF OUR COUNTRY IN A NEW WAY, INFORMS ABOUT POLITICAL AND SOCIAL EVENTS OF THE GOVERNMENT, AND ALSO PROVIDES AN OPPORTUNITY TO COMMUNICATE CLOSER WITH EACH OTHER. WITH THE HELP OF OUR TELEVISION, YOU CAN ESTABLISH DIRECT COMMUNICATION WITH THE GOVERNMENT, MEMBERS OF THE NATIONAL ASSEMBLY, RAISE ALL THE ISSUES THAT CONCERN YOU THAT ARE DIRECTLY RELATED TO WESTERN ARMENIA AND ITS CITIZENS, AND ALSO MAKE VARIOUS PROPOSALS. BESIDES BEING A TV VIEWER, YOU ALSO HAVE THE OPPORTUNITY TO BECOME A CITIZEN OF WESTERN ARMENIA BY FOLLOWING THE APPROPRIATE PROCEDURE.

LET US REMIND YOU THAT WESTERN ARMENIA TV DOES NOT ENGAGE IN SELF-PROMOTION, BUT STRIVES TO EXPAND CONNECTIONS WITH YOUR HELP. YOUR SUPPORT IS OUR COMMON VICTORY. TOGETHER – WE ARE FORCE!

BANQUE DU BÉNÉFICIAIRE : 18206

SWIFT : AGRIFRPP882

IBAN : FR76 1820 6001 6060 2410 5442 422

BÉNÉFICIAIRE : ASSEMBLÉE DES ARMÉNIENS (AAAO)

**WESTERN
ARMENIA**

The weekly journal is compiled under the auspices of the State Television of Western Armenia.
All copyrights are reserved.

<https://westernarmeniatv.com/>
info@western-armenia.eu